

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาปริญาตรัณณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาณิพนธ์

ของ

โยธิน อ่ำพัก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

155.23
484.60
0.3

การศึกษาระดับบุคลากรผลิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
โยธิน อ่ำฟัก

27 ส.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2546

h 274927

โยธิน อ้าพัก. (2546). การศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 429 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดบุคลิกภาพ ประกอบด้วยคำหรือข้อความที่เป็นคำคุณศัพท์จำนวน 300 คำ ซึ่งปรับจากรายการคำคุณศัพท์ที่เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพ (The Adjective Check List: 1983) ของกัฟและไฮบรูน (Gough and Heilbrun) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบที (t-test for Independent samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe' Procedure)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตชาย จำนวน 121 คน มีบุคลิกภาพด้านความมีน้ำใจ ไม่ตรีสัมพันธ การคบเพื่อนต่างเพศ การแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ความก้าวร้าว การเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การเคารพผู้อื่น การควบคุมตนเอง การปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นชาย และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความอดทน ความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง
2. นิสิตหญิง จำนวน 308 คน มีบุคลิกภาพด้านการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความเป็นระเบียบ ความมีน้ำใจ ไม่ตรีสัมพันธ การแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ความก้าวร้าว การเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การเคารพผู้อื่น การควบคุมตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และด้านความเป็นชาย อยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การคบเพื่อนต่างเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง
3. นิสิตชายและนิสิตหญิง มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเอง และผู้อื่น ไม่ตรีสัมพันธ การคบเพื่อนต่างเพศ ความก้าวร้าว ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
6. นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
7. นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY OF UNDERGRADUATE STUDENTS' PERSONALITY LEVELS,
FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
YOTHIN AMFUK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2003

Yothin Amfuk. (2003). *A Study of Undergraduate Students' Personality Levels, Faculty of Education, Srinakharinwirot University*. Master thesis, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

Advisor Committee: Prof. Dr. Pongpan Kirdpitak, Assoc. Prof. Dr. Somson Wongyanoi.

The purpose of this research was to study the undergraduate students' personality levels, Faculty of Education, Srinakharinwirot University. The population of the study consisted of 429 undergraduate students of the Faculty of Education, Srinakharinwirot University in the academic year 2002. The research instrument was the personality inventory. The personality inventory consisted of 300 adjectives and adjectival phrases commonly used to describe a person's attributes and was adapted from Gough and Heilbrun's Adjective Checklist (1983). The data were analyzed by t-test for independent samples, one way analysis of variance and the multiple comparisons by Scheffe procedure.

The results of the study were as follows:

1. The 121 male undergraduate students' personality levels were classified as average on the scales measuring "nurturance," "affiliation," "heterosexuality," "exhibition," "autonomy," "aggression," "change," "succorance," "abasement," "deference," self-control, "personal adjustment," "creative personality," "masculine attributes," and "feminine attributes," while the scales measuring "achievement," "dominance," "endurance," "order," "intraception," and "self-confidence" were below average.
2. The 308 female undergraduate students' personality levels were classified as average on the scales measuring "dominance," "order," "nurturance," "affiliation," "exhibition," "autonomy," "aggression," "change," "succorance," "abasement," "deference," self-control, "creative personality," and "masculine attributes," while the scales measuring "achievement," "endurance," "intraception," "heterosexuality," "self-confidence" "personal adjustment," and "feminine attributes" were below average.
3. Statistically significant differences were found in the mean score responses of male and female undergraduate students on the personality scales measuring "order," "intraception," "affiliation," "heterosexuality," "aggression," "abasement," "personal adjustment," and "feminine attributes" at .05 level. No differences were found in the mean score personality types responses in the remaining areas.
4. No significant differences in mean score personality types responses existed when grouped according to the male students' major areas of study.
5. No significant differences in mean score personality types responses existed when grouped according to the female students' major areas of study.

6. No significant differences in mean score personality types responses existed when grouped according to the male students' educational levels.

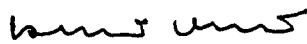
7. Statistically significant differences were found in the mean score personality types responses on the scales measuring "achievement," "self-control," and "self-confidence" at .05 level when grouped according to the female students' educational levels. No differences were found in mean score personality types responses in the remaining areas.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาระดับบุคลากรภาพนิสิตปริญญานิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

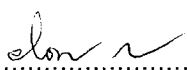
ของ
นายโยธิน อ่ำฟัก

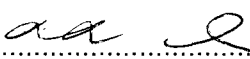
ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

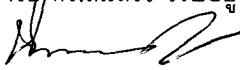

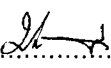
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ ๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(ศาสตราจารย์ ดร.พองพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์/ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง)

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ประธานควบคุมปริญานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย กรรมการควบคุมปริญานิพนธ์ ที่ให้ข้อเสนอแนะความเอ็นดู เอาใจใส่ กำลังใจ และคอยพยามเมื่อผู้วิจัยล้มลง ตลอดจนสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ให้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำปริญานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่ให้ข้อคิดเห็นและสละเวลาเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมให้กับผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ ที่ให้ข้อคิดเห็นและสละเวลาในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พาสนา จุฬรัตน์ ที่กรุณาสอนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ และให้กำลังใจผู้วิจัยให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จลงด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์และนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความกรุณาในการเก็บข้อมูล การทดลองเครื่องมือ และการวิจัยด้วยดีโดยตลอด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่ดีแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ยาย และครอบครัว อันเป็นที่รักยิ่งของผู้วิจัย ที่คอยอบรม สั่งสอน และให้การสนับสนุนในการศึกษาของผู้วิจัย จนผู้วิจัยได้ตีมาจนทุกวันนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ใหปกป้องคุ้มครอง ผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัย ให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข ปราศจากโรคภัยทั้งปวง

สิ่งใดที่ผู้วิจัยได้ทำลงไปด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้วิจัยขอภัยมา ณ ที่นี้

โยธิน อ่ำฟัก

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
	ความสำคัญของการวิจัย.....	3
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	6
	ความหมายของบุคลิกภาพ.....	6
	ทฤษฎีบุคลิกภาพ.....	7
	พัฒนาการของบุคลิกภาพ.....	9
	การวัดบุคลิกภาพ.....	11
	การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ.....	16
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	18
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	21
	ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	21
	ข้อมูลทั่วไปของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	22
	หลักสูตรปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	23
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	25
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	25
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	25
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	63
สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	63
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	65
อภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	73
ภาคผนวก	77
ภาคผนวก ก.....	78
ภาคผนวก ข.....	82
ภาคผนวก ค.....	84
ภาคผนวก ง.....	86
ภาคผนวก จ.....	90
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	99

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละนิสิตที่เป็นแหล่งข้อมูล จำแนกตามตัวแปรเพศ สาขาวิชา และชั้นปีของ นิสิต	30
2 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 1	31
3 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 2	32
4 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 3	33
5 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 4	34
6 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 5	35
7 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 1	36
8 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 2	37
9 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 3	38
10 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 4	39
11 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 5	40
12 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศของนิสิต	41
13 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิตชาย	43
14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองและด้านการ เปลี่ยนแปลง ของนิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน	48
15 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิตหญิง	49

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ การเปลี่ยนแปลง และด้านความเป็นชาย ของนิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน.....	54
17 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีของนิสิตชาย.....	55
18 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง ของนิสิตชายที่เรียนชั้นปี ต่างกัน.....	58
19 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความ แตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีของนิสิตหญิง.....	59
20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน.....	62
21 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามสาขาวิชาของ นิสิตชาย	91
22 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามสาขาวิชาของ นิสิตหญิง	93
23 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามชั้นปีของ นิสิตชาย	95
24 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามชั้นปีของ นิสิตหญิง	97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พ.ศ.2496 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีฐานะเป็นเพียงโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ตั้งอยู่ที่ ซอยประสานมิตร ถนนสุขุมวิท ณ ที่นี้นับได้ว่าเป็นดินแดนแห่งการผลิตครูที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งของบ้านเมืองเรา และด้วยความคิดที่จะขยายการฝึกหัดครูให้มีความก้าวหน้าและเหมาะสมที่จะให้วิชาชีพครูเป็น “วิชาชีพชั้นสูง” เช่นเดียวกับวิชาชีพอื่นๆ เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก ฯลฯ ท่านผู้บริหารระดับสูงในสมัยนั้น นับตั้งแต่ ฯพณฯ ม.ล. ปิ่น มาลากุล หลวงสวัสดิสารศาสตรบุทธิ และศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ก็ได้พยายามอย่างยิ่งที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้ถึงระดับปริญญา และผลสำเร็จก็เกิดขึ้น เมื่อศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น เพื่อให้เปิดสอนถึงระดับปริญญา โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงจึงได้รับการสถาปนาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ.2496 และได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษาประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ.2497 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เป็นอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นคนแรก อันเป็นจุดก่อกำเนิดคณะวิชาการศึกษา ซึ่งต่อมา คือ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบัน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 39; เจริญผล สุวรรณโชติ. 2536: 39)

ปรัชญาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” และเป้าประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต คือ “มุ่งผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเจตคติที่ดี มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการและดำเนินการทางการศึกษาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนสามารถให้บริการและพัฒนาสังคม” (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 39)

ในการผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น นอกเหนือจากการปรับปรุง และพัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการของนิสิตแล้ว อีกด้านหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญเช่นกัน คือ การปรับปรุงและพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิต ให้มีความพร้อมก่อนที่ออกจากระบบการศึกษา สู่ระบบการทำงาน เพื่อให้เขาเหล่านั้นประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน และชีวิตต่อไปในอนาคต

บุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะทุกสิ่งทุกอย่างทั้งภายนอก และภายใน ซึ่งรวมอยู่ในตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่นๆ ประกอบด้วย บุคลิกภาพภายนอก อาทิ รูปร่างหน้าตา ลักษณะการพูด กริยาท่าทาง การแต่งกาย เป็นต้น บุคลิกภาพภายใน อาทิ ค่านิยม ความสนใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมั่นคงในอารมณ์ อารมณ์ขัน เป็นต้น บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการประกอบธุรกิจการงาน หรือการดำรงชีวิตของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก สรุปแล้วบุคลิกภาพให้มีความสำคัญต่อบุคคลดังนี้ ทำให้ง่ายต่อการจดจำและเข้าใจบุคคล เอกลักษณ์เฉพาะตัวที่ดีของบุคคลสามารถนำไปเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ ทำให้บุคคลมีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่จะเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี และทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ช่วยให้ผู้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและบุคคลอื่นๆ ได้ดี การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมจะเป็นแบบอย่างให้แก่ศิษย์และบุคคลทั่วไปได้ ช่วยให้เป็นผู้บุคคลที่มีสุขภาพจิตดีและช่วยทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน บุคลิกภาพมีความ

สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ทั้งในด้านส่วนตัวและอาชีพการงาน ผู้ที่มีบุคลิกภาพดีเป็นที่ชื่นชอบของคนโดยทั่วไป ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ ได้อย่างราบรื่น ช่วยส่งผลให้ชีวิตประสบผลสำเร็จในด้านอาชีพและส่วนตัวตามไปด้วย บุคลิกภาพทำให้ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลแวดล้อม คนที่บุคลิกภาพดีจึงมักจะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานมากกว่าคนที่บุคลิกภาพด้อยในสังคมทุกแห่ง (ยนต์ ชุ่มจิต. 2531: 96; ชีรศักดิ์ อัครบรร. 2541: 89; รวิวงศ์ ศรีทองรุ่ง. 2543: 3)

สุนทร โคตรบรรเทา (2542: 68) ได้กล่าวถึงบัณฑิตทางการศึกษาว่าควรมีคุณสมบัติ สรุปได้ดังนี้ เป็นผู้มีความรอบรู้ทางวิชาการศึกษา เป็นผู้มีความรอบรู้ภาษาอังกฤษและใช้การได้ในชีวิตประจำวัน เป็นผู้มีความรู้ในภาษาคอมพิวเตอร์ เป็นผู้มีความรอบรู้ในภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและเป็นแบบอย่างได้ เป็นผู้รู้จักเรียน รู้วิธีเรียน เป็นผู้มีความเป็นครูทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ เป็นผู้พัฒนาบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมกับกาลสมัย เป็นผู้มีความรอบรู้ในทักษะเสริมบุคลิกภาพของตน เป็นผู้รู้จักดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิตและทรวดทรงตนเองให้เหมาะสมกับวัย เป็นผู้รู้จักตนเอง เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมือง เป็นผู้มีความสามารถทางเศรษฐกิจ เป็นผู้มีความสัมพันธ์ดี เป็นผู้ไม่หาความรู้อยู่เป็นเนืองนิจ เป็นผู้รู้จักดูแลสมาชิกครอบครัวให้เป็นสุข เป็นพลเมืองไทยควบคู่ไปกับการเป็นพลเมืองโลก และเป็นผู้ยึดมั่นใน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

1. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ในปัจจุบันส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพดังนี้ กล้าแสดงออก กล้าพูด และกล้าจะทำกิจกรรมต่างๆ ในลักษณะที่เหมาะสม มีความคล่องแคล่ว มีลักษณะเข้าสังคมสูง มีชีวิตชีวา ความเป็นตัวของตัวเอง มีเมตตา มีน้ำใจ ติดเพื่อน ไม่มีความมุ่งมั่น ไม่อดทน ไม่ค่อยมีระเบียบ ไม่สนใจวางแผนอนาคตของตนเอง ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการพูดจา แต่งกายไม่ค่อยเรียบร้อย การแสดงออกเป็นเด็ก กว่าวัย กระตือรือร้นน้อยเกินไป การปรับตัวทางสังคมยังไม่เหมาะสม มีส่วนน้อยเรียบร้อย เงียบ ไม่กล้าพูด

2. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ควรมีบุคลิกภาพ ดังนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความมั่นคงทางอารมณ์ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพในสิทธิและความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น มีน้ำใจ ช่วยเหลือผู้อื่น มีความคิดสร้างสรรค์ ตรงต่อเวลา กล้าแสดงความคิดเห็น มีความเป็นผู้นำ มีความกระตือรือร้น สุภาพอ่อนโยน มีสัมมาคารวะ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้ มีความสามารถในการสื่อสาร ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน มีความทันสมัย ทันโลก ทันเหตุการณ์ ทนต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ มีความเสียสละ รู้จักอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ ไม่ควรกลัวในสิ่งต่างๆ จนเกินไป มีระเบียบวินัย มีลักษณะมุ่งมั่นอนาคต มีชีวิตชีวา มีความมุ่งมั่น อดทน ความเป็นตัวของตัวเอง มีการตั้งเป้าหมายชีวิต มีการเข้าสังคม เป็นผู้แต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะ ยอมรับการติชมได้ ทั้งจากอาจารย์ผู้สอนและเพื่อนๆ ในกลุ่ม และปรับตัวได้ดีในทุกสถานการณ์

ด้วยความสำคัญของบุคลิกภาพและบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปัจจุบัน ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อจะได้ทราบถึงระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อจะได้ทราบถึงระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 429 คน จำแนกเป็น 6 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาการแนะแนว ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 86 คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 97 คน
3. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 109 คน
4. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 36 คน
5. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 50 คน
6. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 51 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น
 - 1.1 เพศ
 - 1.2 สาขาวิชา
 - 1.3 ชั้นปี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับบุคลิกภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยเฉพาะบุคคลทั้งที่สามารถสังเกตได้ และไม่สามารถสังเกตได้ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดบุคลิกภาพ ที่ปรับจากรายการคำคุณศัพท์ที่เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพ (The Adjective Check List. 1983) ของ กัฟและไฮบรูน (Gough and Heilbrun) ประกอบด้วยบุคลิกภาพ ทั้งหมด 21 ด้าน ดังนี้

1.1 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement) หมายถึง ความพยายามที่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

1.2 การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น (Dominance) หมายถึง การแสวงหาอำนาจและพยายามรักษา บทบาทของการเป็นผู้นำกลุ่ม ต้องการมีอิทธิพลและควบคุมบุคคลอื่น

1.3 ความอดทน (Endurance) หมายถึง การทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

1.4 ความเป็นระเบียบ (Order) หมายถึง การให้ความสำคัญกับความเรียบร้อย ความเป็นระบบ และการวางแผนในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

1.5 การเข้าใจตนเองและผู้อื่น (Intraseption) หมายถึง ความพยายามที่จะเข้าใจพฤติกรรม ของตนเองและผู้อื่น

1.6 ความมีน้ำใจ (Nurturance) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมในการให้ความช่วยเหลือ บุคคลอื่นทั้งในด้านวัตถุสิ่งของและด้านจิตใจ

1.7 ไมตรีสัมพันธ์ (Affiliation) หมายถึง การค้นหาและรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ

1.8 การคบเพื่อนต่างเพศ (Heterosexuality) หมายถึง ความต้องการคบหา ผูกพัน และมี ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ

1.9 การแสดงออก (Exhibition) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมที่ทำให้ได้รับความสนใจ จากผู้อื่น

1.10 ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) หมายถึง การแสดงออกโดยไม่พึ่งพาผู้อื่น

1.11 ความก้าวร้าว (Aggression) หมายถึง การมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในการ ทำร้ายหรือทำให้ผู้อื่นเจ็บปวด

1.12 การเปลี่ยนแปลง (Change) หมายถึง ความต้องการหาประสบการณ์ใหม่ๆ และหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นแบบแผนตายตัว

1.13 การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น (Succorance) หมายถึง การเรียกร้องความเห็นอกเห็นใจ ความรัก หรือการรองรับทางอารมณ์จากผู้อื่น

1.14 ความอ่อนน้อม ถ่อมตน (Abasement) หมายถึง การแสดงความรู้สึกต่ำต้อย โดยการ วิจารณ์ตนเอง แสดงความรู้สึกผิด และรู้สึกไม่มีอำนาจ

1.15 การเคารพผู้อื่น (Deference) หมายถึง การค้นหาและรักษาบทบาทของการเป็นผู้ อยู่ ใต้บังคับบัญชาเมื่อต้องเกี่ยวข้องกับผู้อื่น

1.16 การควบคุมตนเอง (Self-Control) หมายถึง การเป็นคนมีสติ ขยับหมั่นเพียร เอาใจใส่ในหน้าที่ตนเอง การรู้จักยับยั้งอารมณ์ตนเอง และมีมารยาท

1.17 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence) หมายถึง มีความเป็นผู้นำ มีความมั่นใจในความสามารถของตนในการที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย กล้าแสดงออก และกล้าคิดกล้าทำ

1.18 การปรับตัว (Personal Adjustment) หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีต่อชีวิต มีความพอใจที่จะคบหากับผู้อื่น และรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถในการริเริ่มทำกิจกรรมต่างๆ

1.19 ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Personality Scale) หมายถึง การชอบเสี่ยงภัย กล้าได้กล้าเสีย ฉลาด ทันคน ชอบงานที่ต้องใช้ความคิด มีความสนใจรอบด้าน และมีความสามารถในการคิด

1.20 ความเป็นชาย (Masculine Attributes) หมายถึง การมีความทะเยอทะยาน กล้าแสดงออก ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และทำสิ่งต่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน

1.21 ความเป็นหญิง (Feminine Attributes) หมายถึง การมีความเกรงใจและมีแนวโน้มจะคล้อยตามผู้อื่นได้ง่าย

2. เพศ หมายถึง เพศของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็น เพศชายและเพศหญิง

3. สาขาวิชา หมายถึง สาขาวิชาเอกของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็น 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการแนะแนว สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์

4. ชั้นปี หมายถึง ชั้นปีที่นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังศึกษาอยู่ จำแนกเป็น ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพศชายและเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

2. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

2.1 นิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

2.2 นิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

3. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

3.1 นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

3.2 นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ จำแนกเป็น
 - 1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ ✓
 - 1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ ✓
 - 1.3 พัฒนาการของบุคลิกภาพ ✓
 - 1.4 การวัดบุคลิกภาพ ✓
 - 1.5 การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ ✓
 - ✓ 1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกเป็น
 - 2.1 ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 2.2 ข้อมูลทั่วไปของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - 2.3 หลักสูตรปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

แคทเทล (Cattell. 1950: 2) นิยามความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง สิ่งที่ทำให้สามารถคาดคะเนได้ว่าบุคคลจะทำอะไร หากตกไปอยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดให้

✦ กิลฟอร์ด (Guilford. 1959: 2-4) นิยามความหมายบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง รูปแบบที่เป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล

● อัลพอร์ท (Carver and Scheier. 1996: 5; citing Allport. 1961) นิยามความหมายบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง การเคลื่อนไหวของระบบจิตสรีระ (Psychophysical) ภายในตัวบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้นในการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม ทั้งในด้านพฤติกรรม ความคิด และความรู้สึก

เบอเกอร์ (Burger. 1986: 5) นิยามความหมายบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่มีความคงที่ มั่นคง และกำเนิดจากภายในตัวบุคคล

● ล้วน สายยศ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 216; อ้างอิงจาก ล้วน สายยศ. 2525) นิยามความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง เป็นลักษณะโดดเด่นของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งแสดงออกแบบนั้นอยู่เป็นประจำกับสถานการณ์เฉพาะอย่างจนเกิดเป็นนิสัยถาวร

วันดี ระเจริญ (2531: 4) สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง ผลรวมของนิสัย ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ พื้นฐานทางอารมณ์และแรงจูงใจ อันเป็นพื้นฐานในการแสดงพฤติกรรม สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะค่อยๆ พัฒนาไปทีละน้อย โดยใช้ประสบการณ์เป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้และรวมเข้าเป็นแบบฉบับของพฤติกรรม ซึ่งสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

นิโบล นิมกัริงตัน (2534: 12) สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง ลักษณะนิสัย (Traits) ที่รวมกันเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสามารถพิจารณาได้จากพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาหรือมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ต่อสิ่งแวดล้อม

- บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ที่แสดงออกซ้ำๆ เพื่อตอบสนอง และปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยส่วนภายนอกที่สังเกตได้ชัดเจน อาทิ รูปร่าง หน้าตา กริยา มารยาท การแต่งตัว วิธีพูดจา การนั่ง การยืน เป็นต้น และส่วนภายในที่สังเกตได้ยาก แต่อาจทราบโดยการอนุมาน อาทิ สติปัญญา ความถนัด ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝัน ความปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ความสนใจ เป็นต้น (สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. 2539: 31; ศรีธรรม ธนะภูมิ. 2535: 14; ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2539: 5)

- โสภา ขปิลมันน์ (2539: 66) นิยามความหมายของบุคลิกภาพไว้ 2 ประเด็นๆ แรก หมายถึง ลักษณะของแต่ละบุคคล ที่ได้รับการหล่อหลอมมาทางด้านสังคม มีผลทำให้บุคคลนั้นๆ แตกต่างไปจากบุคคลอื่น ประเด็นที่สอง หมายถึง ลักษณะของแต่ละบุคคล ที่แสดงให้เห็นเด่นชัดออกมาจากลักษณะอื่นหรือจากนิสัย ที่ซ่อนอยู่ภายในและบุคคลนั้นแสดงออกมา

- จากความหมายของบุคลิกภาพที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง องค์ประกอบต่างๆ ที่รวมกันเป็นลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล อาทิ รูปร่าง ท่าทาง พฤติกรรมการแสดงออก ความสามารถ ความรู้สึก จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา เป็นต้น เพื่อทำการโต้ตอบต่อสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้มีความแตกต่างกันตามสถานการณ์และสามารถสังเกตได้

1.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

1.2.1 ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวคิดของ กอร์ดอน อัลพอร์ท (Gordon

Allport)

- อัลพอร์ท (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 224; อ้างอิงจาก Allport. 1937) ให้ความหมายของคุณลักษณะ (Traits) ว่าหมายถึง โครงสร้างของระบบจิตประสาทเฉพาะของแต่ละบุคคล ทำให้สิ่งเร้าทำหน้าที่ได้อย่างสมดุล อัลพอร์ทแบ่งคุณลักษณะออกเป็น 2 ชนิด คือ (Hjelle & Ziegler. 1992: 246-248; Engler. 1995: 260-262; Schultz & Schultz. 1998: 234-235; Burger. 2000: 176-177; นวลละออ สุภาพล. 2527: 184-186; ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2539: 182-184; นพมาศ วีระเวทิน. 2540: 253-254; ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 224-225)

1. **คุณลักษณะร่วม (Common Traits)** เป็นคุณลักษณะที่มีลักษณะเหมือนคนอื่นทั่วไป สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ คือเป็นคุณลักษณะที่เป็นตัวร่วมของแต่ละบุคคลนั่นเอง ตัวอย่างเช่น พู่ว่า คนบางคนก้าวร้าวกว่าคนอื่น หรือคนบางคนสุภาพกว่าคนอื่น ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวนี้มีอยู่กับทุกคนจนสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ดังกล่าวมาแล้ว เรียกว่า คุณลักษณะร่วม

2. **คุณลักษณะเฉพาะบุคคล (Personal Dispositions)** เป็นคุณลักษณะที่แสดงลักษณะเฉพาะ มีความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล เป็นตัวที่ทำให้แต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันเด่นชัด บางทีเรียกว่า Individual Traits มีอยู่ 3 ชนิด คือ

2.1 **Cardinal Traits** เป็นคุณลักษณะเดี่ยวที่เด่นชัดที่สุดในแต่ละบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลนั้นเป็นที่รู้จัก และมีอิทธิพลอย่างมากที่สุดต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ความละโมภ ตัณหาราคะ บุชาตนเอง ใช้เล่ห์เหลี่ยมเพื่อประโยชน์ตน เป็นต้น

2.2 **Central Traits** เป็นชุดของคุณลักษณะใหญ่ๆ ประกอบขึ้นเป็นแกนบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล แต่ละคนมีอยู่ 4-7 คุณลักษณะ เช่น ความมีไมตรี ความรักใคร่ ความยุติธรรม การแข่งขัน เป็นต้น คุณลักษณะนี้ไม่ค่อยมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ (และอาจพบได้ในบุคคลอื่น)

2.3 **Secondary Traits** เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญน้อย แสดงพฤติกรรมหลังจากสองคุณลักษณะแรกแสดงออกมาแล้ว เช่น ชอบเสื้อผ้า ชอบภาพยนตร์ ชอบอาหาร ชอบดนตรี เป็นต้น

1.2.2 ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวคิดของ เรย์มอน บี แคทเทล (Raymond B. Cattell)

B. Cattell)

แคทเทล (Peck & Whitlow. 1975: 63; Hjelle & Ziegler. 1992: 272-275; Engler. 1995: 288-290; Schultz & Schultz. 1998: 253-256; Burger. 2000: 185; นวลละอ อ สุภาพล. 2527: 208-217; ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2539: 199-207; ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 225-227) แบ่งบุคลิกภาพของบุคคลออกเป็น 2 คุณลักษณะ คือ

1. **คุณลักษณะพื้นผิว (Surface traits)** หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่แสดงพฤติกรรมออกมาให้เราสังเกตได้

2. **คุณลักษณะต้นตอ (Source Traits)** หมายถึง คุณลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่ซ่อนอยู่ภายใน และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของคุณลักษณะพื้นผิว ซึ่งถือว่าคุณลักษณะต้นตอเป็นโครงสร้างทางจิต และเป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ ซึ่งแคทเทลได้จำแนกคุณลักษณะต้นตอเป็น 16 ลักษณะ

1. ชอบออกสังคม	-	เก็บตัว
2. สติปัญญาสูง	-	สติปัญญาต่ำ
3. อารมณ์มั่นคง	-	อารมณ์อ่อนไหว
4. รักษาสิทธิของตน	-	สุภาพ
5. ทำตามสบาย	-	สุขุม มีสติ
6. มีธรรมะ	-	เห็นแก่ได้
7. เข้าสังคม	-	ขี้อาย
8. จิตใจอ่อนไหว	-	จิตใจมั่นคง

9. หวาดระแวง	-	มีความเชื่อมั่น
10. เพ้อฝัน	-	ลงมือปฏิบัติ
11. ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม	-	มั่นคง เปิดเผย
12. หวาดหวั่น	-	ประสาทมั่นคง
13. นักทดลอง	-	นักอนุรักษ์
14. ฟุ้งตนเอง	-	ฟุ้งกลุ่ม
15. ควบคุมตนเองได้	-	ไม่มีกฎเกณฑ์
16. เคร่งครัด	-	อารมณ์ผ่อนคลาย

1.2.3 ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวคิดของ คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers)

โรเจอร์ส (ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2539: 123-124; อ้างอิงจาก Rogers. n.d.) แบ่งตัวตนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. อัตมโนคติหรืออัตมโนทัศน์ (Self Concept) คือ ภาพของคนที่เห็นเองว่าตนเป็นคนอย่างไร คือใคร มีความรู้ ความสามารถ ลักษณะเฉพาะตนอย่างไร เช่น คนสวย คนเก่ง คนช่างพูด คนเก็บตัว เป็นต้น โดยทั่วไปคนรับรู้ตนเองหลายแง่มุม อาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริงหรือภาพที่คนอื่นมองเห็น เช่น คนที่ชอบเอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น อาจไม่เคยนึกเลยว่าตนเองเป็นบุคคลประเภทนั้น
2. ตนตามที่เป็นจริง (Real Self) คือ ลักษณะตัวตนที่เป็นไปตามข้อเท็จจริง บ่อยครั้งที่ตนมองไม่เห็นข้อเท็จจริงของตน เพราะเป็นกรณีที่ทำให้รู้สึกเสียใจ เศร้าใจ ไม่เต็มหน้าเทียบเท่ากับบุคคลอื่นๆ รู้สึกผิด เป็นบาป เป็นต้น
3. ตนตามอุดมคติ (Ideal Self) คือ ตัวตนที่อยากมี อยากเป็น แต่ยังไม่มี ไม่เป็นในสภาวะปัจจุบัน เช่นนาย ก เป็นคนขี้อายรับจ้าง แต่นึกฝันอยากจะเป็นเศรษฐีมีคนขับรถให้หนึ่ง เป็นต้น

1.3 พัฒนาการของบุคลิกภาพ

ฟรอยด์ (สุชา จันท์เอม. 2541: 97; อ้างอิงจาก Freud. n.d.) อธิบายว่า พัฒนาการของบุคลิกภาพเป็นไปอย่างต่อเนื่องกันเป็นขั้นตอน ในระยะ 5 ขวบปีแรก เป็นระยะที่เด็กใช้เวลาในการสร้างบุคลิกภาพที่ถาวรขึ้น เด็กทุกคนจะต้องผ่านขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ความพึงพอใจทางปาก (Oral Stage) ความพึงพอใจที่ได้จากปากนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 1 ปี จะมีความสุขทางปาก เริ่มด้วยตั้งแต่การดูดนม การดูดหัวแม่มือ ตลอดจนการกัดเล็บและอมสิ่งต่างๆ
2. ความพึงพอใจทางทวารหนัก (Anal Stage) ในขั้นนี้เด็กจะได้รับความสุขต่อเมื่อมีการขับถ่าย ระบายนี้อายุเด็กเริ่มเข้าสู่ 2 ปี ซึ่งเด็กอาจจะเริ่มหัดใช้ห้องน้ำได้ เด็กอาจจะเรียนรู้ที่จะกลั่นการขับถ่าย ระบายนี้ถ้าปฏิบัติตามตารางเวลากับเด็ก เด็กอาจจะอดกลั้นไม่ยอมถ่ายออกมา หรือเด็กอาจจะถ่ายไม่ตรงเวลาก็ได้
3. ความพึงพอใจในทางอวัยวะสืบพันธุ์ (The Phallic Stage) เป็นพฤติกรรมของเด็กวัย 3-5 ปี ระบายนี้เด็กจะมีความรู้สึกทางเพศและความก้าวร้าวเกิดขึ้น ในขั้นนี้เด็กจะได้รับความสุขทางเพศอันเกิดจากการที่จับคลำอวัยวะสืบพันธุ์ของตนเองเล่น
4. ระยะพักตัว (Latency Stage) ขั้นนี้เป็นระยะที่เด็กอายุประมาณ 6-13 ปี เด็กจะพึงพอใจเมื่อได้เรียนรู้โลกภายนอก

5. ความพึงพอใจในการรักเพศตรงข้าม (Genital Stage) ระยะนี้เด็กเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น เด็กจะเปลี่ยนจากการรักตัวเองมาเป็นรักคนอื่นโดยเฉพาะเพศตรงข้าม ปรารถนาที่จะได้ร่วมรักกับเพศตรงข้าม มีการเตรียมตัวเพื่อร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เช่น การแต่งงาน การเลือกอาชีพ เป็นต้น ซึ่งเด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ต่อไป

แคทเทิล (Schultz & Schultz, 1998: 259-260; citing Cattell, n.d.) แบ่งลำดับพัฒนาการของบุคลิกภาพตามช่วงอายุ ดังนี้

1. วัยทารก (Infancy) แรกเกิด-6 ปี เป็นวัยแห่งการหย่านม การฝึกการขับถ่าย การสร้างเอกลักษณ์แห่งตน และทัศนคติต่อสังคม
2. วัยเด็ก (Childhood) 6-14 ปี เป็นวัยที่เด็กต้องการความเป็นอิสระจากพ่อแม่ และเพิ่มการคบหาสมาคมกับเพื่อนมากขึ้น
3. วัยรุ่น (Adolescence) 14-23 ปี เป็นวัยที่เกิดความขัดแย้งกันในเรื่อง ความเป็นอิสระ การอ้างสิทธิ์ของตนเอง และเรื่องเพศ
4. วัยผู้ใหญ่ (Maturity) 23-50 ปี เป็นวัยที่แสวงหาความพึงพอใจในหน้าที่การงาน การมีชีวิตคู่ และการสร้างครอบครัว
5. วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย (Late maturity) 50-65 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพเพื่อตอบสนองกับสภาพร่างกาย และสภาพของสังคม
6. วัยชรา (Old age) 65 ปีขึ้นไป เป็นวัยที่ต้องปรับตัวเข้ากับการที่จะต้องสูญเสียหน้าที่การงาน การคบหาสมาคมกับเพื่อน และเป็นวัยแห่งความโดดเดี่ยว อ้างว้าง

อีริกสัน (สถิติ วงศ์สุวรรณ, 2540: 104-105; อ้างอิงจาก Erikson, n.d.) กล่าวว่า บุคลิกภาพของบุคคล เป็นผลเนื่องมาจากภาวะบวกลบกับการเรียนรู้ในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม และบุคลิกภาพของบุคคลจะเป็นอย่างไรขึ้นกับพัฒนาการตามขั้นตอน 8 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 แรกเกิด ถึง ขวบครึ่ง เป็นพัฒนาการเกี่ยวกับความรู้สึกไวใจและไม่ไวใจ ระยะนี้ถ้าความต้องการของเด็กได้รับการตอบสนองด้วยดี ได้รับความเมตตา กรุณา ความอบอุ่น ความสนใจจากผู้ใหญ่ เขาจะมองสิ่งแวดล้อมในแง่ดี ไว้วางใจผู้อื่น และจะติดไปจนโต แต่ถ้าเด็กถูกเลี้ยงดูแบบตรงข้ามเด็กจะกลายเป็นคนมองโลกในแง่ร้าย ไม่ไว้วางใจใคร เป็นคนเห็นแก่ตัว ทำอะไรก็เพื่อตนเอง

ขั้นที่ 2 อายุขวบครึ่ง ถึง 3 ขวบ เป็นการพัฒนาการด้านความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองมากขึ้นในการเลี้ยงดู ถ้าหากผู้ใหญ่ให้อิสระผ่อนปรนให้เขาช่วยตัวเองบ้างในเรื่อง การกินอยู่แต่งตัว เขาได้ทำอะไรเองบ้างนิดๆ หน่อยๆ เขาจะรู้สึกมั่นใจในตัวเอง ภูมิใจ แต่ถ้าถูกบังคับให้อยู่ในกรอบ กฎเกณฑ์ เคร่งระเบียบมากเกินไป ดูดว่ากล่าวอยู่ประจำ เด็กจะรู้สึกท้อแท้ มองตนเองว่าไม่มีความสามารถ ไร้คุณค่า เกิดความไม่มั่นใจตนเอง

ขั้นที่ 3 อายุ 3-5 ขวบ อยู่ในช่วงอยากรู้ อยากเห็น ช่างซักช่างถาม ช่างคิด บางครั้งก็คิดและถามเกินไป ผู้ใหญ่เห็นเป็นสิ่งที่ไม่สมควร ก็ดุด่า ทำให้เด็กรู้สึกท้อแท้ ต่อไปจึงไม่กล้าคิด ไม่กล้าถาม เลยกลายเป็นคนไม่มีความคิดริเริ่ม แต่ถ้าผู้ใหญ่ยอมสนองความอยากรู้อยากเห็นของเด็กบ้าง พุดจา ตอบคำถามอธิบายด้วยถ้อยคำง่ายๆ อย่างมีเหตุผลว่าสิ่งใดควรไม่ควรอย่างไร ก็จะช่วยพัฒนาสติปัญญาและความคิดของเด็กได้มาก

ขั้นที่ 4 อายุ 6-12 ปี อยู่นี้ชอบประเมินผลการกระทำของตน ถ้าทำอะไรได้ผลดีก็จะภูมิใจมาก ถ้าผิดหวังจะเกิดความรู้สึกด้อย อาจมองตนเองต่ำกว่าความเป็นจริง

ขั้นที่ 5 อายุ 13-17 ปี เป็นช่วงระยะวัยรุ่น สนใจตนเองมากเป็นพิเศษ ถ้าเลี้ยงดูดีก็จะรับบทบาทหน้าที่ของตน ถ้าเลี้ยงดูไม่ดี อาจมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

ขั้นที่ 6 อายุ 18-21 ปี พัฒนาการวัยนี้ขึ้นอยู่กับวัยต้นๆ ด้วย ถ้าพัฒนามาดี ก็มองสิ่งแวดล้อมในแง่ดี ปรับตัวเข้าสังคมได้ดี แต่ตรงกันข้าม ถ้าพัฒนามาไม่ดี ก็จะแยกตัวหนีสังคม แยกตัวจากเพื่อน

ขั้นที่ 7 อายุ 22-40 ปี เป็นระยะมีความรับผิดชอบแบบผู้ใหญ่ เป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับพัฒนาการในตอนต้นๆ ด้วย

ขั้นที่ 8 อายุ 40 ปีขึ้นไป ถ้าช่วงต้นพัฒนามาดี ก็มีความรับผิดชอบสูง มองโลกด้วยตามความเป็นจริง

1.4 การวัดบุคลิกภาพ

ทวี ท่อแก้ว และอภรณ์ สินภิบาล (2517: 121-122) สรุปวิธีการวัดบุคลิกภาพไว้ 5 วิธี ดังนี้

1. การสังเกต เป็นวิธีที่ใช้กันมานานแล้ว โดยมีการสังเกตพฤติกรรม และลักษณะต่างๆ ไปที่บุคคลแสดงออก การสังเกตมีอยู่สองแบบด้วยกัน คือ การสังเกตแบบควบคุม เป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่จัดไว้โดยเฉพาะ อีกแบบหนึ่งเป็นการสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวัน ที่บุคคลแสดงออก การสังเกตทั้งสองแบบต้องบันทึกผลตรงตามที่ได้เห็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง และผู้สังเกตควรจะได้มีการฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผลดี

2. การรายงานตนเอง จำแนกเป็น 2 แบบ คือ

2.1 การวิเคราะห์ตนเอง เป็นการให้บุคคลประมาณค่าตนเอง แบบวิเคราะห์ตนเองจะเป็นคำถามแบบปรนัยอันเป็นนามธรรม อาทิ ความสนใจต่างๆ ทักษะคติ เป็นต้น แล้วแปลเข้าสู่มาตราวัด

2.2 การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาระหว่างบุคคลสองคนอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่รู้ตัวว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ

3. การศึกษาความเห็นจากคนอื่น ๆ เป็นวิธีการที่ผู้วัดสร้างแบบสอบถามขึ้น เพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกกับบุคคลนั้นอย่างไร

4. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมาก โดยมีการสร้างแบบสอบถามขึ้น ประกอบด้วยคำถาม หรือข้อความหลายข้อ ซึ่งผู้ทดสอบสร้างขึ้นโดยถือเอาเกณฑ์ปกติของคนทั่วไป เป็นมาตรฐาน หัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ทดสอบเอง หรือสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมที่กระทำอยู่เสมอๆ เมื่อตกอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือกับผู้ทดสอบในการตอบแบบสอบถามจึงจะได้ผลตามวัตถุประสงค์

5. การใช้จินตนาการ เป็นวิธีที่ผู้วัดได้จัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง อาทิ เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดู เป็นต้น ตัวอย่างแบบทดสอบบุคลิกภาพที่ใช้วิธีการวัดบุคลิกภาพวิธีนี้ได้แก่แบบทดสอบโรซาร์ต การให้เติมข้อความให้สมบูรณ์ ให้วาดรูปคน เป็นต้น

บุญส่ง นิลแก้ว (วันดี ระเจริญ. 2531: 33; อ้างอิงจาก บุญส่ง นิลแก้ว. 2519: 145) กล่าวถึงการวัดบุคลิกภาพว่ามีวิธีใหญ่ๆ 3 วิธี ได้แก่

1. การสังเกต (Observation) เป็นการเฝ้าดูพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาในสภาพการณ์หนึ่งในระยะเวลาหนึ่ง และทำการจดบันทึกพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ การสังเกตพฤติกรรมนั้นอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์เข้าร่วมด้วย หรือการสร้างสถานการณ์ต่างๆ ให้บุคคลเผชิญ

2. การประมาณค่า (Rating) เป็นการใช้ชุดของข้อความถามให้บุคคลอื่นกระทำ การประเมินตัดสินพฤติกรรมของคนหนึ่งๆ ตามข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งให้ผู้ประเมินนั้นพิจารณาบุคลิกภาพของบุคคลนั้นแล้วนำมาเช็กในสเกล (Scale) ของข้อความแต่ละข้อ ตามปกติสเกลของข้อความหนึ่งๆ จะจัดสเกลได้ 4-5 สเกล

3. การทดสอบ (Testing) เป็นการใช้แบบทดสอบให้บุคคลตอบสนองบุคลิกภาพของตน แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือชนิดที่เป็นแบบสำรวจที่ประกอบด้วยข้อปัญหา หรือข้อความย่อยๆ หลายข้อ แล้วให้ผู้ถูกทดสอบรายงานสภาพตัวเองออกมา โดยการเขียนคำตอบข้อความเหล่านั้น และอีกชนิดหนึ่งเป็นการให้ผู้สอบบรรยาย หรือสร้างเรื่องราวจากแผ่นภาพที่ได้เห็นอย่างอิสระ เสรี ซึ่งเชื่อว่า ผู้ถูกทดสอบจะสร้างเรื่องราวจากพฤติกรรมซ่อนเร้นอันเป็นเบื้องหลังของเขา

ฟวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540: 96-109) กล่าวถึง เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่นิยมใช้มีอยู่ 5 ชนิด ได้แก่

1. แบบทดสอบ (Test) คือ ชุดของสิ่งเร้าที่นำไปใช้กระตุ้นบุคคลให้ตอบสนองออกมา ชุดของสิ่งเร้านี้มักจะอยู่ในรูปของข้อความ ซึ่งอาจให้เขียนตอบ ให้แสดงพฤติกรรม ให้พูดออกทางวาจาก็ได้ ทำให้สามารถวัดได้ สังเกตได้ และนำไปสู่การแปลความหมายได้ แบบทดสอบนี้สามารถใช้ได้กับข้อมูลทางด้านพุทธิปัญญา ด้านจิตอารมณ์ และด้านทักษะ แต่นิยมใช้วัดทางด้านพุทธิปัญญาเป็นส่วนใหญ่

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) คือ ชุดของคำถามเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง สร้างขึ้นเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ และความสนใจต่างๆ

3. การสัมภาษณ์ (Interview) คือ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะเหมือนการสอบปากเปล่า ต้องอาศัยการตอบโต้ทางวาจาเป็นหลัก ใช้ได้ดีสำหรับการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ ความคิดเห็น และทัศนคติ ในเรื่องต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านจิตอารมณ์ (Affective Domain) และบางโอกาสก็อาจใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความคิดต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Domain) ได้ด้วย

4. มาตรวัดทัศนคติ (Attitude Scale) คือ สเกลของข้อความจำนวนหนึ่งที่ใช้วัดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ และเป็นความรู้สึกที่ค่อนข้างจะลึกซึ้ง ใช้วัดข้อมูลทางด้านจิตอารมณ์ (Affective Domain)

5. การสังเกต (Observation) เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องอาศัยประสาทสัมผัสหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสาทสัมผัสทางตา และทางหูเป็นสำคัญ การสังเกตใช้ได้ดีสำหรับการศึกษาลักษณะ และพฤติกรรมของบุคคล รวมถึงปรากฏการณ์ และพิธีการต่างๆ ใช้เป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้ทั้งด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ และทางด้านพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543: 258-285) กล่าวถึง รูปแบบของเครื่องมือวัดบุคลิกภาพที่นิยมใช้ไว้ 5 วิธี ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการเฝ้ามองดูสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย การสังเกตเป็นการยากที่จะสังเกตได้ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องวางแผนสังเกตเป็นบางเวลา ผู้สังเกตควรมีการรับรู้ที่ดี มีความแม่นยำจดจำสิ่งที่สังเกตได้อย่างดี เพื่อความแน่ใจในการวิจัย จึงควรให้ผู้สังเกตมีอย่างน้อย 2 คน เพื่อเอาผลการสังเกตมาทดสอบกัน ว่าสอดคล้องกันหรือไม่ และผู้สังเกตต้องได้รับการอบรมวิธีการสังเกตที่ดี ที่ถูกต้องด้วย

การวัดบุคลิกภาพโดยการสังเกต จะเป็นบุคลิกภาพลักษณะเดียว เช่น ต้องการวัดความก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 ความก้าวร้าวเป็นบุคลิกภาพลักษณะเดียว ก่อนการสังเกตต้องนิยามความก้าวร้าวให้แน่ชัด และเขียนออกมาเป็นพฤติกรรมให้ได้มากที่สุด แล้วเลือกที่เป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญ เพราะการสังเกตมีเวลาจำกัด เมื่อเลือกพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนได้แล้ว เอามาเขียนเป็นข้อๆ เป็นรายการไว้ตรวจเช็ค

การวัดโดยวิธีการสังเกตจะทำให้ได้สิ่งที่เราสังเกตแสดงพฤติกรรมออกมาจากความเป็นจริง ถ้าการแสดงพฤติกรรมเป็นการเสแสร้ง ผลการสังเกตเชื่อถือไม่ได้ หรือผู้ที่เรากำลังสังเกตไม่แสดงพฤติกรรมก็ไม่สามารถวัดอะไรได้เหมือนกัน การสังเกตที่ดีไม่ควรให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว และควรเฝ้าดูพฤติกรรมที่ต้องการวัด (Target Behaviors) ให้ดีด้วย

ในบางกรณีการสังเกตพฤติกรรมท่าทาง (Nonverbal Behavior) ก็เป็นสิ่งจำเป็น แต่ต้องศึกษาการแปลผลให้ดีจึงจะใช้ประโยชน์ในการสังเกตได้

ถ้านักสร้างเครื่องมือสามารถนิยามบุคลิกภาพในรูปของพฤติกรรมท่าทางได้ชัดเจนเพียงพอที่จะสังเกต จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สังเกตอย่างมาก และจะวัดบุคลิกภาพได้ตรงตามความเป็นจริงมากกว่าเครื่องมืออื่นๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดจากับคนใดคนหนึ่งอย่างมีจุดมุ่งหมาย ผู้ที่สัมภาษณ์จะต้องมีหลักจิตวิทยาในการพูด การถาม เพื่อให้ได้พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยที่ต้องการทราบ ส่วนผู้ถูกสัมภาษณ์ก็ต้องมีลักษณะเปิดเผย ตรงไปตรงมา มีนิสัยในการแสดงออกโดยการพูดจา ถ้าเป็นคนเก็บเงียบไม่แสดงกิริยาตอบโต้ การสัมภาษณ์ก็จะไร้ความหมาย การสัมภาษณ์ต้องสร้างความเป็นกันเองด้วยจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

เมื่อตั้งจุดมุ่งหมายว่าจะวัดบุคลิกภาพแบบใด ก็ต้องสร้างข้อคำถามที่สามารถกระตุ้นให้ผู้สัมภาษณ์แสดงการตอบพฤติกรรมที่ต้องการนั้นได้ คำถามแต่ละข้อจึงควรทดลองให้ดีกว่าก่อน ให้แน่ใจว่ามีคุณภาพจึงไปฝึกอบรมคนสัมภาษณ์ ซึ่งจะต้องวางท่าทาง กิริยาการแสดงออก การพูดจาให้เป็นที่น่าเชื่อถือ และน่าไว้วางใจ การสร้างข้อคำถามอย่าให้มากนัก เป็นคำถามสั้นๆ และชัดเจน ถ้าใช้เวลานานเกินไปคนถูกสัมภาษณ์จะเบื่อ ไม่ให้ความร่วมมือ การตอบออกมาเป็นเสแสร้ง ข้อมูลก็จะเสียหาย ไม่มีความเที่ยงตรง คือวัดในสิ่งที่เราต้องการวัดไม่ได้

การสัมภาษณ์เพื่อวัดบุคลิกภาพ ควรเป็นการสัมภาษณ์แบบมาตรฐาน (Structured Interview) นั่นคือ มีการวางแผนที่ดี มีจุดมุ่งหมาย คำถามมีคุณภาพ มีความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงสูง การทดลองเครื่องมือในการสัมภาษณ์จึงต้องทำให้ดี

การสัมภาษณ์ที่ดี คนที่สัมภาษณ์จะต้องพูดน้อย แต่จะต้องกระตุ้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์พูดออกมาๆ จึงจะดี จะได้รับความเข้าใจของเขาตามที่เรากำลังต้องการ ยิ่งคนถูกสัมภาษณ์แสดงพฤติกรรมมากเท่าไรก็ยิ่งดีมากขึ้น

3. การเขียนตอบ แบบนี้จะมีตัวเราอาจเป็นข้อความหรือคำถามหรือสถานการณ์ภาพ หรือสถานการณ์เป็นภาษา แล้วแต่ความเหมาะสมในการนำเสนอ ตัวเราหรือตัวกระตุ้นนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะแต่ละคนจะได้รับตัวเราเหล่านี้ เขามีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ก็จะตอบออกมาด้วยตัวของเขาเอง บางที่เรียกว่า เป็นการรายงานตนเอง (Self-Report) เครื่องมือวัดแบบนี้มีชื่อหลายอย่าง บางที่เรียกว่า Tests (แบบทดสอบ) บางที่เรียกว่า แบบสำรวจ (Inventory) บางที่เรียกว่า แบบสอบถาม (Questionnaire) บางที่เรียกว่า มาตราวัด (Scales)

นอกนั้นยังใช้คำอื่นๆ อีก เช่น Checklist, Profile, Record, Forms, Schedules, Technique เป็นต้น ดังนั้นการใช้ชื่อเครื่องมือวัดบุคลิกภาพอย่าได้ยึดรูปแบบหรือชื่อว่าจะต้องเป็นอย่างไรอย่างนั้น ผู้สร้างเห็นว่ามีวิธีการถาม การเล่าของตนเองเน้นหนักทางใด ก็ใช้ชื่อแบบนั้นตามสะดวก

3.1 รูปแบบของการเขียนข้อสอบ

3.1.1 ประเภทข้อความเดี่ยว เป็นการถามเพื่อจะดูว่าผู้ตอบมีสิ่งนั้นอยู่ในตัวหรือไม่ คือเคยประสบพบเห็นหรือเกิดขึ้นกับตนเองหรือไม่ โดยมีข้อตกลง (Assumption) ว่าผู้ตอบจะตอบสนองสิ่งเร้าตามที่ตนมีอยู่จริงหรือเกิดขึ้นจริงกับตน การเขียนข้อความจึงต้องให้เป็นตัวเราที่ดี โดยมากจะเป็นประโยคง่ายๆ สั้นๆ มีใจความกะทัดรัด อาจจะเป็นข้อความธรรมดา หรือเป็นข้อความคำถามก็ได้ ข้อความที่เขียนนั้นมาจากการอธิบายพฤติกรรมย่อยของบุคลิกภาพที่เราต้องการวัดทุกครั้ง ไม่ใช่จะเขียนอะไรก็ได้เขียนได้โปรดระวังจุดนี้ให้มากที่สุด การวิเคราะห์ลักษณะของบุคลิกภาพเป็นองค์ประกอบย่อยแต่ละด้านแล้วนำมานิยามให้ชัด จะช่วยให้สามารถเขียนข้อความหรือคำถามได้เที่ยงตรงมากที่สุด

3.1.2 ประเภทข้อความคู่ การเขียนข้อสอบแบบนี้จะต้องกำหนดคุณลักษณะของบุคลิกภาพอย่างน้อย 2 คุณลักษณะขึ้นไป แล้วนำข้อความที่อธิบายคุณลักษณะแต่ละอย่างมาเขียนเป็นคู่ๆ ให้ผู้ตอบเลือกตอบที่ตรงกับลักษณะตนเองเพียงข้อความเดียว วิธีการตอบแต่ละข้อเลือกตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่งเท่านั้น อ่านเปรียบเทียบให้ดีแล้วพิจารณาว่าตัวเลือกใดตรงกับสิ่งที่ตนเองมี คือเป็นพฤติกรรมที่ตนเองกระทำอยู่เป็นประจำหรือเคยกระทำมาอยู่บ่อยๆ

3.1.3 ประเภทกำหนดตัวเลือกหลายตัว การเขียนข้อสอบแบบนี้มักเลือกคุณลักษณะที่ประกอบเป็นบุคลิกภาพ 3-5 คุณลักษณะ เมื่อนิยามคุณลักษณะนั้นดีแล้ว เอามาเขียนการแสดงออกหรือพฤติกรรมคุณลักษณะนั้นๆ จากนั้นนำมาจัดเป็นชุดละข้อ และให้เลือกเอาคุณลักษณะใด คุณลักษณะหนึ่งหรืออาจกำหนดให้เลือกชอบมากที่สุดคุณลักษณะหนึ่ง และเลือกที่ชอบน้อยที่สุดอีกคุณลักษณะหนึ่ง

3.1.4 ประเภทสถานการณ์ คำว่า สถานการณ์ หมายถึง การสร้างเหตุการณ์จำลองอาจจะเป็นด้านภาษาหรือเป็นภาพก็ได้ แล้วให้ผู้ตอบสมมติตัวเองเป็นตัวละครตัวหนึ่งในสถานการณ์นั้น ถ้าพบกับเหตุการณ์อย่างที่กำหนดให้จะทำตัวอย่างไร ผู้ที่ตอบจะระลึกถึงเหตุการณ์เท่าที่เคยเกิดขึ้นกับตน หรือเรียกว่าประสบการณ์ที่เคยได้รับหรือความรู้สึกที่สั่งสมมาเพื่อใช้แก้ปัญหาที่จะประสบขึ้น ข้อสอบลักษณะนี้มีอยู่ 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นคำถาม และส่วนที่เป็นคำตอบ

3.1.5 ประเภทสถานการณ์ตอบใช่-ไม่ใช่ วิธีการ คือ เขียนสถานการณ์แล้วเลือกพฤติกรรมที่มีโอกาสเกิดขึ้นจากสถานการณ์นั้น แล้วให้ผู้ตอบตอบแค่ ใช่หรือไม่ใช่ เท่านั้น ผู้เขียนข้อสอบจะต้องพิจารณาการให้คะแนนให้ดี และสอดคล้องกับบุคลิกภาพที่วัดด้วย

3.1.6 ประเภทสถานการณ์หรือข้อคำถามเป็นภาพ วิธีการเขียนข้อสอบวัดบุคลิกภาพแบบนี้ต้องอาศัยคนที่มีฝีมือวาดภาพจึงจะสำเร็จ ขั้นแรกก็ต้องกำหนดว่าจะวัดบุคลิกภาพด้านใด แล้วก็แยกพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยให้กระจ่างชัด แล้วเขียนรูปตามพฤติกรรมที่แยกแยะไว้ เพื่อให้ผู้ตอบใช้ความรู้สึก ความคิด ในการแปลความหมายนั้นๆ เราก็สามารถเข้าใจบุคลิกภาพผู้นั้นได้

3.2 แบบการเขียนตัวเลือกในแต่ละข้อ

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนั้น การเขียนตัวเลือกเป็นสิ่งสำคัญ ขั้นแรกในการสร้างตัวเลือกควรเขียนสถานการณ์ และข้อคำถามก่อน แล้วไปทดลองสอบให้ผู้สอบตอบแบบแสดงความรู้สึกจริงๆ ของตนเองออกมา เมื่อนำไปสอบหลายๆ คน เอามาตรวจแยกแยะสิ่งที่ตอบเหมือนกัน และสิ่งที่ตอบต่างกัน กองเป็นพวกๆ เอาไว้แล้วนำมาพิจารณาเลือกเอาไว้เป็นตัวเลือก อาจจะเป็น 3 ตัวเลือกหรือ 4 ตัวเลือก หรือมากกว่านั้นก็ได้ แล้วอาศัยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาว่า ตัวเลือกใดควรได้คะแนนเท่าไร เลือกเอาที่เหมาะสม และดีที่สุดมาสร้างเป็นข้อสอบบุคลิกภาพ แล้วจึงทำการทดลอง และนำมาวิเคราะห์ขั้นต่อไป การมีข้อคำถามให้ตอบแบบเสรีก็ยังถือว่าเป็นข้อสอบที่ดีที่สุด แต่ตรวจให้คะแนนยากมาก จึงนิยมดัดแปลงจากการตอบเสรีมาเป็นแบบเลือกตอบเป็นส่วนมาก จากการสำรวจแบบทดสอบมาตรฐานที่วัดบุคลิกภาพ ตัวเลือกที่นิยมใช้กันมีดังนี้

3.2.1 ใช้คำว่า ใช่ ไม่ใช่

3.2.2 ใช้คำว่า ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่

3.2.3 ใช้คำว่า ถูก ผิด

3.2.4 ใช้คำว่า ชอบ ไม่ชอบ

3.2.5 ใช้แบบการจัดลำดับความสำคัญ

3.2.6 ใช้แบบเจาะจง 3 ตัวเลือกเรียงอันดับ

3.2.7 แบบใช้ตัวเลือก 3 ตัว แบบนี้มีสถานการณ์หรือคำถามแล้วตามด้วยตัวเลือก 3 ตัวเสมอ สิ่งที่เขียนเป็นตัวเลือกจะต้องสามารถแปลได้ว่า ตัวเลือกใดถ้ามีผู้เลือกจะมีบุคลิกด้านใด หรืออาจจะมีบุคลิกด้านนั้นน้อยแตกต่างกัน

3.2.8 แบบตัวเลือกคู่ แบบนี้แต่ละข้อจะมีตัวเลือก 2 ตัว แทนพฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยแตกต่างกันเอามาจับคู่กัน เมื่อผู้ตอบเห็นพฤติกรรมใดตรงกับตนเองมากที่สุด ก็เลือกตอบเอาหรืออาจจะมีคำถามหรือข้อความก่อน แล้วมีตัวเลือก 2 ตัวบังคับให้ผู้ตอบเลือกเพียงตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่ง ตามความรู้สึกของตน

4. การใช้จินตนาการ เป็นการเสนอสิ่งเร้าที่คลุมเครือ (Ambiguous Stimuli) เพื่อให้ผู้ตอบใช้จินตนาการอันเกิดจากสำนึกที่ซึมซับอยู่ในส่วนลึกของความรู้สึกในตัวคนแต่ละคน ว่าสิ่งนั้นมีความหมายอย่างไรต่อเขา ซึ่งแต่ละคนจะมีความรู้สึกต่อสิ่งเร้าที่คลุมเครือนั้นแตกต่างกัน การแสดงออกแสดงถึงโลกส่วนตัวหรือบุคลิกภาพของแต่ละคน

เทคนิคการใช้จินตนาการ สิ่งเร้าเป็นแบบไม่มีโครงสร้างโดยตรง การตอบจึงตอบได้แบบเสรีตามความรู้สึกส่วนลึกในตัวของแต่ละบุคคล การแปลผลจึงยุ่งยากซับซ้อน แนวคิดนี้อาศัยทฤษฎีจิตวิเคราะห์มาอธิบายในเรื่องของจิตใต้สำนึกของบุคคล ถ้ามีเหตุการณ์หรือสิ่งเร้าที่แปลกประหลาดเกิดขึ้น จิตนั้นก็จะแสดงความรู้สึกออกมา การหาแนวทางแปลที่ดีจึงน่าจะเป็นกลุ่มที่รู้จัก (Known Groups) ว่าถ้าเป็นกลุ่มที่รู้จักนี้ได้

เห็นสถานการณ์หรือภาพนี้แล้ว จะจินตนาการว่าเป็นอะไร ศึกษาให้แน่ใจว่ามีความเที่ยงตรง (Validity) ดีแล้ว จึงนำไปใช้ แต่ในทางปฏิบัติการศึกษาด้านนี้ขาดความเที่ยงตรง ขาดความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่มาก ชนิดของแบบทดสอบจินตนาการที่นิยมสร้างมีดังนี้

- 4.1 คำสัมพันธ์ (Word Association)
- 4.2 การเติมประโยคให้สมบูรณ์ (Sentence Completion)
- 4.3 การเติมเต็มเรื่องราว (Story Completion)
- 4.4 การแปลผลจากภาพที่กำหนดให้

5. การใช้อุปกรณ์วัดทางกายภาพ เนื่องจากมีความเชื่อว่า การแสดงบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเกิดมาจากระบบของฮอร์โมน (Hormones) ระบบของต่อม และระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomic Nervous System) การวัดทางกายภาพสามารถวัดอาการบางประการของระบบเหล่านั้น บางกรณีการตกใจ กลัว แรงดันโลหิต โทสะ ทำให้ส่วนผสมของเลือดเปลี่ยนแปลง แม้แต่อัตราการหายใจยังสามารถวัดความเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ได้ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายแบบนี้ทำให้นักจิตวิทยาสนใจมาวัดทางกาย เพื่อทำนายจิตใจ การวัดบุคลิกภาพโดยอาศัยเครื่องมือทางกายภาพยังใช้ไม่ได้ผลเป็นที่เชื่อถือมากนัก เพราะมีความคลาดเคลื่อนในการแปลผล

1.5 การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ

การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 254-255; เชตศักดิ์ โฆวสินธุ์. 2520: 34-35)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง เป็นการวางโครงการล่วงหน้าว่าในการวิจัยหรือการสอบนั้น ต้องการจะวัดตัวแปรหรือคุณลักษณะใด จะสอบวัดกับใคร และสอบวัดไปเพื่ออะไร ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตของการวัด และอธิบายคุณลักษณะของตัวแปรให้แจ่มชัดว่าพฤติกรรมหรือตัวแปรที่จะวัดนั้นมีองค์ประกอบเช่นไร และจะสร้างนิยามปฏิบัติการได้เช่นไรกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้าง โดยทั่วไปผู้สร้างแบบทดสอบจะมีจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ เพื่อความประสงค์ในการใช้ทำอะไรบางอย่าง บางทีเลือกสร้างเพียงคุณลักษณะเดียว อาทิ ความเครียด ความกล้าหาญ เป็นต้น แต่บางทีเลือกคุณลักษณะหลายๆ อย่างเพื่อจุดประสงค์ในการพยากรณ์พฤติกรรมรวม อาทิ จะเป็นแพทย์ควรมีบุคลิกภาพด้านใดบ้างจะเป็นตำรวจควรเลือกคนที่มีบุคลิกภาพแบบใด เป็นต้น

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสาร และแบบทดสอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการสร้าง คุณลักษณะหลายอย่างมีนิยามและทฤษฎีอธิบายไว้หลายคน เพื่อความกระจ่างแจ้งจึงควรศึกษาจากเอกสารที่มีการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยมาก่อน อย่างน้อยให้ได้เห็นภาพในสิ่งที่อยากจะทำการสร้าง ว่าหน้าตาสิ่งนั้นควรเป็นอย่างไร

3. เขียนนิยามสิ่งที่ต้องการศึกษาใหม่ให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องตามนั้น นิยามอาจจะไม่เหมือนของเก่าก็ได้ แต่ก็ต้องมีเหตุผลมาสนับสนุนแนวคิดนั้น

4. กำหนดลักษณะของแบบวัด เป็นการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบที่จะนำไปใช้วัดหรือรื้อให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา โดยต้องกำหนดให้สอดคล้องกับคุณลักษณะหรือพฤติกรรม และจุดมุ่งหมายของการวิจัยนั้นๆ ว่าควรใช้แบบทดสอบประเภทใด เพื่อจะวัดได้ผลตามที่มุ่งหวังไว้ ตลอดจนต้องกำหนดขอบเขตของแบบทดสอบว่า ควรมีจำนวนข้อหรือสเกลมากน้อยเพียงใด และจะใช้วิธีดำเนินการสอบอย่างไร

เป็นการสอบกลุ่มหรือรายบุคคล จำกัดเวลาในการตอบหรือไม่จำกัด รูปแบบของแบบทดสอบมีหลายชนิด อาทิ ประเภทข้อความเดียว ประเภทข้อความคู่ ประเภทสถานการณ์ ฯลฯ นอกจากนั้นการให้ตอบมีหลายรูปแบบ อาทิ ถูก-ผิด ใช่-ไม่แน่ใจ-ไม่ใช่ บ่อยที่สุด-บางครั้ง-นานๆ ครั้ง-ไม่เคยเลย ฯลฯ

5. การสร้างแบบทดสอบ จากการกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ จะทำให้ทราบลักษณะของข้อคำถามว่าจะเป็นไปในลักษณะใด ส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งวัดพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคล ดังนั้นคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการวัดจึงควรที่จะผ่านการวิจัยมาแล้วว่า มีลักษณะย่อยอะไรบ้าง หรืออย่างน้อยควรจะมีการวิจารณ์มาบ้าง ว่ามีองค์ประกอบใด หลังจากนั้นเขียนข้อสอบตามค่านิยมพฤติกรรมแต่ละด้าน เพื่อจะวัดลักษณะนิสัยอันจะก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพนั้นๆ และต้องระลึกเสมอว่า ตัวข้อสอบนั้นเป็นเพียงตัวอย่าง (Sample) ของพฤติกรรมเท่านั้น มิได้หมายความว่า เป็นพฤติกรรมทั้งหมดของตัวแปรนั้น ในการวัดใดที่มีแต่เพียงพฤติกรรม ไม่มีเนื้อหา เช่น แบบทดสอบบุคลิกภาพนั้นควรเลือกใช้พฤติกรรมที่มีลักษณะเด่น หรือคาดว่าจะประกอบหลักของตัวแปรนั้น นอกจากนี้ผู้สร้างแบบทดสอบยังต้องคำนึงถึงคุณภาพ และข้อจำกัดที่จะเกิดขึ้นกับแบบทดสอบนั้นเสมอ

6. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้น เป็นการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องในขั้นแรก ทางด้านนิยาม ด้านภาษา ด้านรูปแบบ ขั้นนี้การตรวจสอบควรทำโดยผู้เชี่ยวชาญ คำว่าผู้เชี่ยวชาญหมายถึงผู้ที่มีผลงาน และมีประสบการณ์ด้านบุคลิกภาพที่สร้าง

7. ทดลองครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบเบื้องต้น การสร้างแบบทดสอบทางจิตวิทยา เป็นการวัดทางอ้อม (Indirect) เพราะพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมานั้น อาจมีหลายรูปแบบ และมีจำนวนมาก ซึ่งยากต่อการวัดหรือการที่จะศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้นนักวิจัยจึงเลือกศึกษาแต่เพียงตัวอย่างของพฤติกรรมที่จะเชื่อได้ว่าเป็นตัวแทนของพฤติกรรมทั้งหลาย (Behavioral Universe) การสร้างแบบทดสอบจึงจำเป็นต้องอาศัยการสุ่มเนื้อหา (Content Sampling) เพื่อให้แบบทดสอบนั้นสามารถเชื่อได้ว่าเป็นตัวแทนที่ดีของสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมนั้นๆ (Representative Stimulus Situation) ตามขอบของการอ้างอิงหรือโครงสร้างของพฤติกรรม (Universe or Frame of Reference) ฉะนั้นการที่จะนำแบบทดสอบไปใช้ในการวิจัยจริงๆ จำเป็นต้องทำการตรวจสอบว่าแบบทดสอบนั้นเป็นตัวแทนที่ดีของสิ่งเร้าจริงหรือไม่ เพราะการวัดที่แม่นยำให้ข้อมูลที่ดีนั้น ต้องขึ้นอยู่กับเครื่องมือเป็นสำคัญว่ามีคุณภาพเพียงใด แบบทดสอบทางจิตวิทยาส่วนใหญ่จะคำนึงถึงคุณภาพในด้านต่อไปนี้

7.1 ความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถแทนสิ่งเร้าที่เราให้บุคคลตอบสนองตามที่คุณลักษณะ (Trait) นั้นกำหนดให้ตอบสนองหรือไม่

7.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง ผลของการวัดนั้นสามารถบอกระดับหรือความเข้มของคุณลักษณะนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือเพียงใด มีความคลาดเคลื่อนในการดำเนินการวัดมากน้อยเพียงใด

7.3 ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง แบบทดสอบนั้นมีความชัดเจนในตัวของมันเองมากน้อยเพียงใด ในการที่จะเราให้บุคคลตอบสนองได้ตามความต้องการของผู้สร้างแบบทดสอบ ตลอดจนระบบของการให้คะแนนหรือสัญลักษณ์ที่จะแทนความเข้มของคุณลักษณะเป็นที่น่าสนใจ และนำไปใช้ได้ทั่วไปหรือไม่ในการแปลความหมาย

8. คัดเลือกและปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์คุณภาพครั้งที่ 1 เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับบุคลิกภาพที่ต้องการวัด แล้วทำเป็นชุดใหม่ หรืออาจจะต้องเขียนเพิ่มเติมก็ได้ แล้วแต่ผลการวิเคราะห์คุณภาพครั้งที่ 1

9. ทดลองครั้งที่ 2 ครั้งนี้เป็นการเลือกเอาข้อที่ดีมีคุณภาพแล้วมาทดลอง กลุ่มตัวอย่างควรมากขึ้น และเป็นตัวแทนของประชากรจริงๆ วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกอีกครั้ง ดูว่ายังยืนยันว่าแต่ละข้อมีคุณภาพดีอยู่หรือไม่ วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยงตรง หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม ถ้ามีคุณภาพสูงดีแล้วก็ใช้ได้ แต่ถ้ามีคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จำเป็นจะต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่ แล้วนำไปทดลองใหม่ ทำอย่างนี้เรื่อยๆ จนได้แบบทดสอบฉบับที่ดีมีคุณภาพสมบูรณ์ การทดลองจึงอาจมีได้มากกว่า 2 ครั้ง

10. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ซึ่งเกณฑ์ปกติ หมายถึง ข้อเท็จจริงที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างชัดเจนแล้ว และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับของบุคลิกภาพของแต่ละคนว่า จะเป็นคนลักษณะใดเมื่อเทียบกับกลุ่มประชากร

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.6.1 งานวิจัยต่างประเทศ

เฟนโกลด์ (Feingold. 1992) ได้วิเคราะห์เชิงปริมาณงานวิจัยที่เกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศในเรื่องบุคลิกภาพ พบว่า เพศชายมีลักษณะการกล้าแสดงออกสูงกว่าเพศหญิง เพศหญิงมีลักษณะความวิตกกังวล การเข้าสังคม ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะลักษณะการมีจิตใจอ่อนโยน เช่น ความมีน้ำใจ เป็นต้น สูงกว่าเพศชาย ส่วนลักษณะที่ไม่พบความแตกต่าง ได้แก่ ลักษณะความหุนหันพลันแล่น ความมีชีวิตชีวา ความคิด และลักษณะความเป็นระเบียบ และยังพบว่า เพศชายมีความเห็นว่าเพศหญิงส่วนใหญ่มีลักษณะการเข้าสังคมสูง และมีลักษณะความวิตกกังวลน้อยกว่าเพศชาย เพศหญิงส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเพศชายมีลักษณะการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นสูงกว่าเพศหญิง ทั้งชายและหญิงมีความเห็นว่าเพศหญิงมีลักษณะการมีจิตใจอ่อนโยนสูงกว่าเพศชาย

เมอร์เรย์ และฮอลล์ (Murray and Hall. 2001) ได้เปรียบเทียบรูปแบบความสนใจทางอาชีพระหว่างนิสิตปริญญาตรีชาย และหญิง โดยใช้เครื่องมือวัดที่สร้างโดยอิงจาก ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลล์ (Holland's theory of occupational choice) พบว่า นิสิตชายได้คะแนนสูงในบุคลิกภาพแบบจริงจัง (Realistic Type) และบุคลิกภาพแบบนักคิด (Investigate Type) นิสิตหญิงได้คะแนนสูงในบุคลิกภาพแบบชอบสังคม (Social Type) แบบนักธุรกิจ (Enterprising Type) และบุคลิกภาพแบบนักศิลปะ (Artistic Type)

ไฮ (Friedman and Schustack. 1999; citing Hyde. 1986) ได้วิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta-analysis) งานวิจัยที่เกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศในบุคลิกภาพด้านความก้าวร้าว จำนวน 143 เรื่อง พบว่า เพศชายมีบุคลิกภาพด้านความก้าวร้าวสูงกว่าเพศหญิง

1.6.2 งานวิจัยในประเทศ

✓ ณรงฤทธิ์ อิศรัตน์ (2530: 5-7) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครูซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นครู 9 คุณลักษณะ ได้แก่

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการตัดสินใจในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าถูก กล้าแสดงออกในการคิด การพูด การกระทำ การออกความเห็น การแสดงให้เห็นว่ามี ความคล่องตัวในการทำงานใดๆ ด้วยความมั่นใจ ไม่ลังเล

2. ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ๆ ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา ไม่ละเลยทอดทิ้ง

หรือหลีกเลี่ยงการงานนั้น มีความพากเพียรพยายาม ประารถนาที่จะทำหน้าที่ๆ ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด และยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

3. ความยุติธรรม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการปฏิบัติต่อผู้อื่นตามความเป็นจริง ไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชังและให้โอกาสแก่ทุกคนเท่าเทียมกัน

4. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมและการเคารพในสิทธิของผู้อื่น

5. ความซื่อสัตย์ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการประพฤติปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้าและลับหลัง ตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจาและใจ มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

6. ความเสียสละ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการไม่เห็นแก่ตัว การแบ่งปันสิ่งของ กำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญาให้แก่คนที่ควรให้ รวมทั้งการให้ความร่วมมือกระทำการเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

7. ความมีเหตุผล หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการกระทำที่มีการไตร่ตรองอย่างรอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจ การรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักกาลเทศะและไม่ยึดถือตนเองเป็นใหญ่ โดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น

8. ความเมตตา กรุณา จำแนกเป็น

8.1 ความเมตตา หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการให้ความรัก ความปรารถนาดีที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข ความเจริญ การไม่เบียดเบียนผู้อื่นและการให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำให้ตนเดือดร้อน

8.2 ความกรุณา หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการที่ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อน ให้เขาพ้นจากความทุกข์ ความเดือดร้อนและการแสดงความเสียใจเมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์

9. ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของการทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้น มีความตั้งใจทำงานให้สำเร็จด้วยความมานะอดทนและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ (2540: 115-116) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า องค์ประกอบบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประกอบด้วยตัวประกอบรวมอยู่ 7 คุณลักษณะ ได้แก่

1. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติงาน (Working Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการวางแผน การตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม ค้นคว้าหารูปแบบใหม่ๆ ในการทำงานและมีลักษณะของการมุ่งมั่น

2. คุณลักษณะด้านจรรยาวิชาชีพ (Ethics Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงถึงความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน มีความศรัทธาต่อหน่วยงาน รักษาความลับของหน่วยงาน กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือหน่วยงาน เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานและให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

3. คุณลักษณะด้านการปฏิบัติตน (Courtesy Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอ่อนโยน อ่อนน้อม สุภาพเรียบร้อย อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่โอ้อวดตนเอง มีมิตรภาพและไม่วางอำนาจ

4. คุณลักษณะด้านการควบคุมอารมณ์ (Emotion Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเป็นผู้มีอารมณ์ดี ไม่หวั่นไหวต่อคำพูดหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ ไม่เคร่งเครียด ยืดหยุ่นได้บ้างและจิตใจสงบไม่ฟุ้งซ่าน

5. คุณลักษณะด้านความมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว (Self-sufficiency Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงถึงความมานะพยายามในการเอาชนะอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำงานและการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของหน่วยงาน

6. คุณลักษณะด้านความอดทน และอดกลั้น (Providence Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความอดทนต่อความยากลำบากและอดกลั้นต่อความไม่พึงพอใจในรูปแบบต่างๆ

7. คุณลักษณะด้านปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Sociability Factor) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่แสดงถึงการชอบแสดงตัวในสังคม ปรับตัวได้ดีในสังคมและมีความสุขความพอใจในการอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก

พิรุณรัตน์ สันติลีลา (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูแนะแนวตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูแนะแนวประกอบด้วยคุณลักษณะ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านวุฒิทางการศึกษาด้านการแนะแนว ด้านการสอนวิชากิจกรรมแนะแนว ด้านความสามารถในการให้คำปรึกษา ด้านคุณธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นประชาธิปไตย และคุณลักษณะเฉพาะตัวด้านอื่นๆ ซึ่งด้านบุคลิกภาพนั้นครูแนะแนวควรมีบุคลิกภาพ ดังนี้

1. มีความจริงใจที่จะช่วยเหลือนักเรียน
2. มีความกระตือรือร้น
3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. แต่งกายเรียบร้อย สะอาด และเหมาะสมกับกาลเทศะ
5. มีความสามารถในการปรับตัว
6. มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้ม แจ่มใส และร่าเริง
7. มีการมองโลกในแง่ดี
8. ความเป็นตัวของตัวเอง
9. มีความสุขุมรอบคอบ
10. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
11. มีความสามารถในการควบคุมความขัดแย้งของผู้อื่น
12. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
13. มีความอดทน

วิณี ชิตเชิดวงศ์ (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) พบว่า

1. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นค่อนข้างสูง (ชอบทางสังคม) และด้านการจินตนาการค่อนข้างต่ำ (ลงมือปฏิบัติ)
2. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์เพศชายมีองค์ประกอบบุคลิกภาพ การเข้าสังคม การกล้าแสดงออก จิตใจอ่อนโยน ความกระแวง การจินตนาการ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น และความอิสระ เสรี แตกต่างจากนิสิตคณะศึกษาศาสตร์เพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์สาขาวิชาต่างกัน มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้าน สติปัญญา มโนธรรม และจิตใจอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ชั้นปีที่ศึกษาต่างกัน มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้าน สติปัญญา มโนธรรม การจินตนาการ ความวิตกกังวล ความอิสระ เสรี และการพึ่งตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2.1 ประวัติความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะศึกษาศาสตร์ถือกำเนิดจาก วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 50 ปี โดยเริ่มต้นจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้น ณ ถนนประสานมิตร (ซอยสุขุมวิท 23 ปัจจุบัน) เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2492 มีหลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ (สวัสดิ์ สุมิตร) เป็นอาจารย์ใหญ่ โดยเปิดรับนักเรียนที่จบ ม.6 เข้าศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี เมื่อสำเร็จแล้วได้รับวุฒิ ป.ป. (ประกาศนียบัตรครูประถม) และหากเรียนต่ออีก 2 ปี เมื่อสำเร็จแล้วจะได้ ป.ม. (ประกาศนียบัตรครูมัธยม) ซึ่งเป็นวุฒิสูงสุดสำหรับการประกอบวิชาชีพครูในขณะนั้น จึงทำให้ผู้รักการศึกษาที่ต้องการความก้าวหน้าในชีวิตต้องขวนขวายไปเรียนวิชาอื่นเพื่อให้ได้รับปริญญาบัตร

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเพื่อให้เปิดสอนถึงระดับปริญญา โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงจึงได้รับการสถาปนาเป็น วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อ 18 พฤษภาคม 2496 และได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษาประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2497 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เป็นอธิการวิทยาลัยเป็นคนแรก อันเป็นจุดก่อกำเนิดคณะวิชาการศึกษา ซึ่งต่อมา คือ คณะศึกษาศาสตร์

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนนิสิตที่จะไปเป็นครู อาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนให้บริการจัดการฝึกอบรมวิทยาการการเรียนการสอนสาขาต่างๆ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาในขณะนั้น ปัจจุบันได้กลายเป็นผู้บริหาร นักวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของประเทศเป็นจำนวนมาก ความเจริญก้าวหน้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษามีมาโดยมิได้หยุดยั้ง สมดังปณิธานที่ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้ตั้งไว้ว่า “การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม” ซึ่งตรงกับพุทธภาษิตว่า “สิกขา วิรุฬฺหิ สมปตฺตา” และตรงกับภาษาอังกฤษว่า Education is Growth จนในที่สุดเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2517 ก็ได้รับการสถาปนาเป็นมหาวิทยาลัย โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานนามว่า

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มะ-หา-วิท-ทะ-ยา-ไล-สี-นะ-คะ-ริน-วิ-โรด) ใช้ตัวอักษรย่อ มศว โดยศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร อธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษาคนสุดท้าย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีคนแรก เช่นเดียวกัน คณะศึกษาศาสตร์ก็ถือเป็นคณะแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ปวงศิษย์แห่งวิทยาลัยวิชาการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต่างภูมิใจและตระหนักในใจว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นต้นกำเนิดของคณะศึกษาศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่ยกระดับการศึกษาของครูจนถึงระดับปริญญาเอก (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 11-12)

2.2 ข้อมูลทั่วไปของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

✓ 2.2.1 ปรัชญา ได้แก่ “การศึกษาคือความเจริญงอกงาม” (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 9)

2.2.2 ปณิธาน คณะศึกษาศาสตร์มีความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้นำทางการศึกษา โดยมีความรู้ประจักษ์นักปราชญ์และมีความประพฤติประจักษ์ผู้ทรงศีล (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 9)

2.2.3 วิสัยทัศน์ คณะศึกษาศาสตร์เป็นหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพสูงทุกระดับ เน้นการขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นต้นแบบ (Model) ตามแนวการปฏิรูปการศึกษา มีบทบาทเป็นผู้นำทางการศึกษาและวิจัย ส่งเสริมการให้บริการวิชาการแก่สังคม พัฒนาการจัดการศึกษาสู่ความเป็นสากล (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 9)

2.2.4 พันธกิจ คณะศึกษาศาสตร์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม พัฒนาโรงเรียนต้นแบบเพื่อนำไปสู่การมีมาตรฐานตามระบบโรงเรียนสาธิต ส่งเสริมการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางการศึกษา จัดบริการวิชาการให้แก่สังคม ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาของชาติ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 10)

2.2.5 วัตถุประสงค์ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 10)

2.2.5.1 เพื่อผลิตบัณฑิตทางการศึกษาทุกระดับอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นผู้นำทางการศึกษา

2.2.5.2 เพื่อขยายการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาให้ตอบสนองความต้องการสังคม

2.2.5.3 เพื่อศึกษา วิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านศึกษาศาสตร์

2.2.5.4 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรทุกระดับให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

2.2.5.5 เพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นหลักสูตรนานาชาติ

2.2.5.6 เพื่อศึกษา พัฒนาให้โรงเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนต้นแบบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 2.2.5.7 เพื่อจัดโครงการบริการวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษา
- 2.2.5.8 เพื่ออนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ พัฒนา และทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม
- 2.2.5.9 เพื่อเผยแพร่ความรู้ และแนวคิดทางการศึกษาแก่สังคม นำไปสู่การแก้ไขปัญหาทางการศึกษาของชาติ
- 2.2.5.10 เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรของคณะศึกษาศาสตร์อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.2.5.11 เพื่อสร้างระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

2.3 หลักสูตรปริญญาดรศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- 2.3.1 ปรัชญาของหลักสูตร (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 39)
“ การศึกษาคือความเจริญงอกงาม ”
- 2.3.2 เป้าประสงค์ของหลักสูตร (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 39)
มุ่งผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเจตคติที่ดี มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการจัดการและดำเนินการทางการศึกษาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนสามารถให้บริการและพัฒนาสังคม
- 2.3.3 จุดประสงค์ของหลักสูตร จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ม.ป.ป: 39-40)

- 2.3.3.1 เจตคติ คุณธรรมและจรรยาบรรณ
 - 1. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
 - 2. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู
 - 3. มีจิตสำนึกและปฏิบัติตนในวิถีทางประชาธิปไตย
 - 4. มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
 - 5. มีวินัยและรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม
 - 6. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
- 2.3.3.2 ความรู้ ความสามารถและทักษะ
 - 1. มีความรู้ ความสามารถและทักษะทางวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากลและทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี
 - 2. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิจัย คิดริเริ่มสร้างสรรค์และคิดแก้ปัญหา ตลอดจนพัฒนางานและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3. มีความสามารถเลือกและใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
 - 4. มีทักษะในการใช้ภาษาและสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างเป็นสากล

- ปฏิบัติงาน
- ของสังคม
- 2.3.3.3 บริการ และพัฒนาสังคม
- ต่อเนื่อง
- พัฒนาท้องถิ่นและสังคม
- ประโยชน์สูงสุด
5. มีความเป็นผู้นำทางการศึกษา ที่สามารถจัดการและกล้าตัดสินใจในการ
 6. มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความสามารถในการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง
 1. มีความเสียสละ มุ่งมั่นที่จะอุทิศตนเพื่อสังคม
 2. เป็นผู้นำในการให้บริการทางการศึกษาแก่สังคมและพัฒนาการศึกษาอย่าง
 3. มีความสนใจและกระตือรือร้น ที่จะเข้าร่วมและสนับสนุนการให้บริการและ
 4. มีความสามารถในการริเริ่มและพัฒนาท้องถิ่นและสังคม
 5. มีความสามารถในการประสานและใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิด
 6. อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปะ วัฒนธรรมและศาสนา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 429 คน จำแนกเป็น 6 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาการแนะแนว ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 86 คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 97 คน
3. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 109 คน
4. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 36 คน
5. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 50 คน
6. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 51 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดบุคลิกภาพ ที่ปรับจากรายการคำคุณศัพท์ที่เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพ (The Adjective Check List. 1983) ของ กัฟและไฮบรูน (Gough and Heilbrun) โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดบุคลิกภาพ
2. ปรับรายการคำคุณศัพท์ที่เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพ (The Adjective Check List. 1983) ของ กัฟและไฮบรูน (Gough and Heilbrun) โดยปรับภาษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง สภาพของสังคมไทย และสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยลักษณะของแบบวัดบุคลิกภาพที่สร้าง ประกอบด้วยคำหรือข้อความ จำนวน 300 คำ

3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดบุคลิกภาพเบื้องต้น ด้วยการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์เวอร์นี กรีทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้ตรวจสอบข้อความในแบบวัด ความเหมาะสมของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบวัดบุคลิกภาพมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. ทดลองใช้ (Tryout) โดยนำแบบวัดบุคลิกภาพไปวัดกับนิสิตปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2545 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 83 คน และนำคะแนนดิบที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดบุคลิกภาพเป็นรายด้าน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ได้ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.4950-0.8699 ค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านเสนอใน ภาคผนวก ข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ องค์กรฯ หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปี เพื่อกำหนดวันและเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพไปวัดกับนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 429 คน

5. ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพมาตรวจให้คะแนนและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นผลการวิจัย

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบวัดบุคลิกภาพมาตรวจจำนวนคำหรือข้อความที่เลือกทั้งหมดจาก 300 ข้อ และนำมาจัดกลุ่มตามเกณฑ์ ดังนี้

กลุ่ม	จำนวนคำหรือข้อความที่เลือกทั้งหมดจาก 300 ข้อ	
	เพศหญิง	เพศชาย
1	0-54	0-48
2	55-78	49-73
3	79-116	74-110
4	117-140	111-138
5	141-300	139-300

2. นำจำนวนข้อทางบวกและข้อทางลบในแต่ละด้านมาลบกัน ผลที่ได้ใส่ในช่องคะแนนดิบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

บุคลิกภาพรายด้าน	จำนวนข้อทางบวก	จำนวนข้อทางลบ	คะแนนดิบ
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	25	13	12
ความเป็นระเบียบ	24	16	8
ไม่ตรีสัมพันธ	34	-	34
ความเป็นตัวของตัวเอง	29	15	14
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	21	11	10
การควบคุมตนเอง	16	18	-2
ความคิดสร้างสรรค์	18	12	6

3. นำคะแนนดิบที่ได้ไปเปิดตารางแปลงคะแนน เพื่อแปลงคะแนนจากคะแนนดิบเป็นคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-score)

4. เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายระดับบุคลิกภาพ

คะแนนมาตรฐานตั้งแต่ 39 ลงมา แปลว่า มีระดับบุคลิกภาพต่ำกว่าปานกลาง

คะแนนมาตรฐานระหว่าง 40-60 แปลว่า มีระดับบุคลิกภาพปานกลาง

คะแนนมาตรฐานตั้งแต่ 61 ขึ้นไป แปลว่า มีระดับบุคลิกภาพสูงกว่าปานกลาง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยมีสถิติที่ใช้ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 การแจกแจงความถี่

1.2 ค่าร้อยละ

1.3 ค่าเฉลี่ย

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศของนิสิต โดยใช้การทดสอบที (t-test for Independent samples)

3.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีและสาขาวิชาของนิสิต โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) โดยวิธีการทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe' Procedure)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การแจกแจงจำนวนและร้อยละนิสิตที่เป็นแหล่งข้อมูล จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

ส่วนที่ 2 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิต

ส่วนที่ 3 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศของนิสิต

ส่วนที่ 4 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต

ส่วนที่ 5 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีของนิสิต

กำหนดสัญลักษณ์

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

Mean	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Min	แทน	ค่าต่ำสุด
Max	แทน	ค่าสูงสุด
T-score	แทน	คะแนนมาตรฐานปกติ
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญที่ .05
สาขา 1	แทน	สาขาวิชาการแนะแนว
สาขา 2	แทน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา
สาขา 3	แทน	สาขาวิชาการประถมศึกษา
สาขา 4	แทน	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี
สาขา 5	แทน	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา
สาขา 6	แทน	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การแจกแจงจำนวนและร้อยละนิสิตที่เป็นแหล่งข้อมูล จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละนิสิตที่เป็นแหล่งข้อมูล จำแนกตามตัวแปรเพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	121	28.2
หญิง	308	71.8
รวม	429	100
สาขาวิชา		
การแนะแนว	86	20.0
เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	97	22.6
การประถมศึกษา	109	25.4
วิทยาศาสตร์-เคมี	36	8.4
วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	50	11.7
วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	51	11.9
รวม	429	100
ชั้นปี		
1	82	19.1
2	120	28.0
3	128	29.8
4	99	23.1
รวม	429	100

จากตาราง 1 พบว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นนิสิตหญิงร้อยละ 71.8 และเป็นนิสิตชายร้อยละ 28.2 ส่วนสาขาวิชา ส่วนใหญ่เป็นนิสิตสาขาวิชาการประถมศึกษา ร้อยละ 25.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา ร้อยละ 22.6 สาขาวิชาการแนะแนว ร้อยละ 20 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ ร้อยละ 11.9 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา ร้อยละ 11.7 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี ร้อยละ 8.4 ส่วนชั้นปี ส่วนใหญ่เป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 29.8 นิสิตชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 28 นิสิตชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 23.1 และนิสิตชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 19.1

ส่วนที่ 2 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิต

ตาราง 2 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 1* (จำนวน 5 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-2	4	1.00	2.44	41	ปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-3	2	0.40	2.07	43	ปานกลาง
ความอดทน	-7	5	-2.80	4.54	34	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-3	1	-1.80	1.78	36	ต่ำกว่าปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	-2	5	1.40	2.70	36	ต่ำกว่าปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-1	7	2.60	3.04	46	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	3	10	6.20	2.86	46	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	0	6	2.80	2.38	51	ปานกลาง
การแสดงออก	-3	4	0.20	2.77	49	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	0	6	3.20	2.16	56	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-2	3	0.60	1.94	57	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	2	6	4.00	1.58	56	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-2	5	0.80	2.77	53	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-1	5	1.00	2.54	53	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-5	1	-2.40	2.40	40	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-4	1	-1.60	1.81	40	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-2	3	0.80	1.92	42	ปานกลาง
การปรับตัว	-2	4	0.60	2.40	41	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	0	3	1.20	1.30	50	ปานกลาง
ความเป็นชาย	1	5	2.00	1.73	45	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	2	7	4.40	2.07	51	ปานกลาง

* 1 หมายถึง นิสิตชายที่เลือกค่าหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 0-48 ข้อ

จากตาราง 2 พบว่า นิสิตชายกลุ่ม 1 มีบุคลิกภาพด้านความอดทน ความเป็นระเบียบ และด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 2* (จำนวน 7 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-6	4	1.71	3.54	38	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-7	4	0.00	3.91	42	ปานกลาง
ความอดทน	-13	3	-2.71	6.07	34	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-6	5	0.14	4.45	39	ต่ำกว่าปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	0	9	5.42	2.87	38	ต่ำกว่าปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-1	14	6.42	4.85	47	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	6	19	12.42	4.72	49	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-2	8	2.57	4.23	46	ปานกลาง
การแสดงออก	-5	4	0.28	3.35	48	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	0	6	2.42	2.50	50	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-7	2	-2.57	2.76	48	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-4	9	4.28	5.21	51	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-5	4	-0.71	3.40	46	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-1	5	1.28	2.36	52	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-3	8	1.42	3.40	49	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-5	5	0.42	3.35	48	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-4	8	2.71	3.98	43	ปานกลาง
การปรับตัว	-2	7	2.85	3.57	42	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-2	12	2.85	4.56	52	ปานกลาง
ความเป็นชาย	0	9	5.57	2.87	52	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	5	9	7.42	1.39	51	ปานกลาง

* 2 หมายถึง นิสิตชายที่เลือกค่าหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 49-73 ข้อ

จากตาราง 3 พบว่า นิสิตชายกลุ่ม 2 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ และด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 3* (จำนวน 39 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-7	17	5.33	6.35	39	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-12	11	1.05	5.93	41	ปานกลาง
ความอดทน	-13	13	2.07	7.51	40	ปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-8	13	3.82	5.63	44	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	-1	18	9.56	4.38	42	ปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-7	20	10.51	5.88	49	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	9	27	17.38	4.51	47	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-2	12	4.05	3.13	43	ปานกลาง
การแสดงออก	-14	8	-0.30	4.72	47	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-11	14	0.69	4.59	46	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-13	6	-5.51	4.27	45	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-9	12	4.56	4.33	51	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-4	10	1.64	4.49	56	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-5	14	2.48	4.38	55	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-11	14	2.53	4.65	53	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-5	9	1.20	3.13	52	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-5	15	4.66	5.12	42	ปานกลาง
การปรับตัว	-4	12	5.71	4.03	45	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-6	8	1.79	3.28	44	ปานกลาง
ความเป็นชาย	2	12	6.56	2.28	45	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	4	14	9.20	2.22	46	ปานกลาง

* 3 หมายถึง นิสิตชายที่เลือกค่าหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 74-110 ข้อ

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตชายกลุ่ม 3 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ
อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 4* (จำนวน 36 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-6	19	5.44	7.24	33	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-10	13	1.00	4.52	39	ต่ำกว่าปานกลาง
ความอดทน	-16	18	1.66	9.37	37	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-13	17	4.72	7.71	42	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	-1	18	11.75	4.46	41	ปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-8	23	11.75	6.58	48	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	8	29	20.58	4.48	45	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-4	12	4.52	3.91	40	ปานกลาง
การแสดงออก	-10	13	0.16	5.83	45	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-6	17	2.19	5.56	45	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-15	12	-5.66	6.52	46	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-7	11	3.80	4.25	46	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-5	11	2.27	4.08	55	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-7	14	3.58	4.50	58	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-9	10	2.08	5.09	52	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-10	9	0.80	4.90	54	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-3	14	5.16	4.72	37	ต่ำกว่าปานกลาง
การปรับตัว	-3	13	6.44	4.50	43	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-6	9	2.77	2.85	42	ปานกลาง
ความเป็นชาย	3	14	9.11	2.73	42	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	7	14	10.80	1.70	43	ปานกลาง

* 4 หมายถึง นิสิตชายที่เลือกคำหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 111-138 ข้อ

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตชายกลุ่ม 4 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความอดทน และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตชายกลุ่ม 5* (จำนวน 34 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-7	19	8.88	6.50	39	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-13	12	2.64	5.98	44	ปานกลาง
ความอดทน	-12	15	2.82	7.37	40	ปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-9	17	5.26	5.75	42	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	2	19	12.32	3.82	41	ปานกลาง
ความมั่นใจ	0	18	9.32	5.44	47	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	16	34	25.52	4.72	49	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-1	16	6.32	4.51	41	ปานกลาง
การแสดงออก	-9	20	2.85	6.64	47	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-6	21	7.29	6.11	48	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-16	12	-3.91	6.83	47	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-3	16	6.50	4.31	51	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-5	13	4.41	4.37	55	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-11	14	3.85	5.86	57	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-18	11	-2.20	5.77	50	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-14	10	-0.91	5.27	54	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-6	15	7.32	4.81	42	ปานกลาง
การปรับตัว	-4	12	6.47	3.92	46	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-2	13	5.17	3.84	44	ปานกลาง
ความเป็นชาย	5	20	13.58	3.46	48	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	9	20	14.58	2.51	49	ปานกลาง

* 5 หมายถึง นิสิตชายที่เลือกค่าหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 139-300 ข้อ

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตชายกลุ่ม 5 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ
อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 1* (จำนวน 19 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-7	4	-0.73	3.70	36	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-7	4	-1.47	3.70	42	ปานกลาง
ความอดทน	-11	4	-2.00	3.88	37	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-8	4	-0.57	3.35	41	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	-1	8	3.63	2.73	44	ปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-6	11	4.89	4.26	46	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	3	12	7.31	3.07	45	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-3	4	1.36	1.83	39	ต่ำกว่าปานกลาง
การแสดงออก	-7	6	-0.78	3.17	47	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-6	10	1.26	4.88	52	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-6	5	-1.84	3.32	49	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-1	8	2.63	2.69	51	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-4	6	2.26	3.03	53	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-4	8	1.68	3.60	53	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-7	8	1.73	4.22	52	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-5	4	0.36	2.60	48	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-5	8	-0.26	3.52	40	ปานกลาง
การปรับตัว	-2	7	2.36	2.62	42	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-3	3	-0.68	1.70	43	ปานกลาง
ความเป็นชาย	0	6	1.89	1.82	48	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	2	12	5.31	2.28	46	ปานกลาง

* 1 หมายถึง นิสิตหญิงที่เลือกค่าหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 0-54 ข้อ

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตหญิงกลุ่ม 1 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 2* (จำนวน 43 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-8	14	2.46	4.51	38	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-7	9	0.48	4.11	43	ปานกลาง
ความอดทน	-10	11	0.16	5.35	39	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-10	10	1.37	4.71	43	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	-1	13	5.86	3.71	39	ต่ำกว่าปานกลาง
ความมั่นใจ	-6	18	7.74	6.11	45	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	3	21	12.13	4.03	43	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-4	9	2.65	3.16	40	ปานกลาง
การแสดงออก	-10	11	0.95	4.82	51	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-5	12	1.34	4.56	50	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-13	9	-2.20	4.95	52	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-4	11	3.81	3.52	50	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-4	8	2.81	3.12	56	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-5	9	1.60	3.63	52	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-10	12	2.20	4.91	49	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-8	8	-0.11	4.09	48	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-8	12	2.41	4.28	41	ปานกลาง
การปรับตัว	-3	10	3.39	3.17	40	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-5	9	0.04	3.23	45	ปานกลาง
ความเป็นชาย	0	9	3.51	2.26	49	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	4	14	7.41	2.24	39	ต่ำกว่าปานกลาง

* 2 หมายถึง นิสิตหญิงที่เลือกคำหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 55-78 ข้อ

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตหญิงกลุ่ม 2 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 3* (จำนวน 106 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-7	13	3.00	5.25	35	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-12	11	0.07	5.60	42	ปานกลาง
ความอดทน	-15	13	-0.27	6.25	37	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-9	14	2.32	5.19	42	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	-2	16	8.38	4.15	36	ต่ำกว่าปานกลาง
ความมั่นใจ	-15	21	10.03	6.83	43	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	1	25	16.56	4.70	42	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-6	14	3.91	3.60	38	ต่ำกว่าปานกลาง
การแสดงออก	-12	14	0.84	5.72	50	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-10	16	1.90	6.04	51	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-17	12	-3.08	6.32	52	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-6	13	4.81	4.67	50	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-5	16	3.98	4.08	57	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-8	15	2.81	4.56	54	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-15	15	1.80	6.00	48	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-12	9	0.23	4.63	50	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-7	15	2.82	5.01	39	ต่ำกว่าปานกลาง
การปรับตัว	-5	12	4.66	4.07	39	ต่ำกว่าปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-5	11	0.93	3.37	44	ปานกลาง
ความเป็นชาย	0	12	5.47	2.82	45	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	3	19	10.52	2.53	43	ปานกลาง

* 3 หมายถึง นิสิตหญิงที่เลือกคำหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 79-116 ข้อ

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตหญิงกลุ่ม 3 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การคบเพื่อนต่างเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการปรับตัว อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 4* (จำนวน 60 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-11	21	7.00	7.04	37	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-15	14	2.03	6.50	43	ปานกลาง
ความอดทน	-14	18	3.01	7.34	39	ต่ำกว่าปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-9	19	5.70	6.36	46	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	1	18	11.28	3.95	37	ต่ำกว่าปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-3	22	12.75	5.86	46	ปานกลาง
ไมตรีสัมพันธ์	12	29	21.75	4.14	43	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-5	15	5.26	4.32	36	ต่ำกว่าปานกลาง
การแสดงออก	-11	11	1.01	5.77	48	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-10	15	1.98	5.08	47	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-15	15	-4.60	5.93	48	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-3	14	5.51	3.91	49	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-6	14	3.26	4.54	54	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-11	19	3.21	5.55	54	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-14	17	2.20	5.61	51	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-13	12	0.40	4.34	53	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-5	18	6.36	5.42	40	ปานกลาง
การปรับตัว	-2	13	6.11	3.90	40	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-8	8	1.86	3.65	41	ปานกลาง
ความเป็นชาย	2	16	7.86	3.11	45	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	8	18	12.83	2.25	40	ปานกลาง

* 4 หมายถึง นิสิตหญิงที่เลือกคำหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 117-140 ข้อ

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตหญิงกลุ่ม 4 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับ
บุคลิกภาพของนิสิตหญิงกลุ่ม 5* (จำนวน 80 คน)

บุคลิกภาพรายด้าน	คะแนนดิบ				T-score	ระดับบุคลิกภาพ
	Min	Max	Mean	S		
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	-4	22	8.33	6.56	38	ต่ำกว่าปานกลาง
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	-12	15	1.42	6.53	43	ปานกลาง
ความอดทน	-12	16	4.15	6.94	43	ปานกลาง
ความเป็นระเบียบ	-4	19	7.42	6.06	48	ปานกลาง
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	3	21	12.66	3.41	42	ปานกลาง
ความมีน้ำใจ	-3	22	13.56	4.90	51	ปานกลาง
ไม่ตรีสัมพันธ์	12	34	25.46	3.99	44	ปานกลาง
การคบเพื่อนต่างเพศ	-5	14	7.13	4.22	40	ปานกลาง
การแสดงออก	-10	16	1.85	5.63	47	ปานกลาง
ความเป็นตัวของตัวเอง	-9	16	3.30	5.38	44	ปานกลาง
ความก้าวร้าว	-17	8	-4.88	5.67	46	ปานกลาง
การเปลี่ยนแปลง	-8	13	4.97	4.10	44	ปานกลาง
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	-4	15	5.35	4.32	54	ปานกลาง
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	-8	18	4.85	5.19	55	ปานกลาง
การเคารพผู้อื่น	-11	13	1.97	5.14	55	ปานกลาง
การควบคุมตนเอง	-9	11	0.55	4.73	59	ปานกลาง
ความเชื่อมั่นในตนเอง	-5	19	7.05	5.43	43	ปานกลาง
การปรับตัว	-5	14	6.53	4.12	45	ปานกลาง
ความคิดสร้างสรรค์	-6	11	3.01	3.60	40	ปานกลาง
ความเป็นชาย	3	20	10.75	3.72	46	ปานกลาง
ความเป็นหญิง	8	21	15.60	2.06	44	ปานกลาง

* 5 หมายถึง นิสิตหญิงที่เลือกคำหรือข้อความ จำนวนตั้งแต่ 141-300 ข้อ

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตหญิงกลุ่ม 5 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ
อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 3 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเฉลี่ยค่าคะแนนบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศของนิสิต แสดงในตาราง 12

ตาราง 12 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศของนิสิต

บุคลิกภาพ	เพศ	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				t
			Min	Max	Mean	S	
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	ชาย	121	12	60	37.37	11.52	.16
	หญิง	308	6	64	37.17	10.61	
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	ชาย	121	18	60	41.44	9.16	1.35
	หญิง	308	18	62	42.80	9.43	
ความอดทน	ชาย	121	11	60	38.36	12.01	.64
	หญิง	308	13	61	39.11	10.44	
ความเป็นระเบียบ	ชาย	121	12	62	42.00	10.68	2.37*
	หญิง	308	19	66	44.56	9.80	
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	ชาย	121	11	61	41.33	9.91	2.59*
	หญิง	308	12	61	38.62	9.66	
ความมีน้ำใจ	ชาย	121	19	64	47.49	8.69	1.68
	หญิง	308	1	64	45.83	10.46	
ไมตรีสัมพันธ์	ชาย	121	20	66	46.86	8.95	3.80*
	หญิง	308	11	63	43.26	8.76	
การคบเพื่อนต่างเพศ	ชาย	121	18	64	41.71	9.79	2.80*
	หญิง	308	11	64	38.74	9.92	
การแสดงออก	ชาย	121	21	73	46.76	9.31	1.84
	หญิง	308	27	73	48.63	9.45	
ความเป็นตัวของตัวเอง	ชาย	121	22	74	47.17	10.20	1.06
	หญิง	308	23	82	48.44	11.48	
ความก้าวร้าว	ชาย	121	27	75	46.92	9.54	2.43*
	หญิง	308	27	80	49.56	10.34	
การเปลี่ยนแปลง	ชาย	121	13	74	48.81	11.49	.81
	หญิง	308	11	69	47.87	10.53	
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	ชาย	121	32	79	54.75	11.30	.48
	หญิง	308	29	87	55.30	10.20	
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	ชาย	121	32	80	56.23	8.69	2.73*
	หญิง	308	30	81	53.61	9.03	

ตาราง 12 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	เพศ	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				t
			Min	Max	Mean	S	
การเคารพผู้อื่น	ชาย	121	22	73	50.87	9.26	.06
	หญิง	308	17	76	50.80	10.36	
การควบคุมตนเอง	ชาย	121	26	77	52.55	9.93	.11
	หญิง	308	22	81	52.68	10.75	
ความเชื่อมั่นในตนเอง	ชาย	121	18	63	40.56	9.87	.27
	หญิง	308	18	66	40.85	10.25	
การปรับตัว	ชาย	121	21	59	44.26	9.37	3.24*
	หญิง	308	14	62	40.88	9.84	
ความคิดสร้างสรรค์	ชาย	121	19	78	44.09	9.44	1.81
	หญิง	308	16	71	42.29	9.15	
ความเป็นชาย	ชาย	121	22	65	44.38	8.82	1.41
	หญิง	308	22	73	45.88	10.27	
ความเป็นหญิง	ชาย	121	26	68	46.39	8.68	5.18*
	หญิง	308	10	72	41.33	9.25	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ไม่ตรีสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ ความก้าวร้าว ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตชายมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ไม่ตรีสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง สูงกว่า นิสิตหญิง ส่วนนิสิตหญิงมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบ และด้านความก้าวร้าว สูงกว่า นิสิตชาย

ส่วนที่ 4 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิต แสดงในตาราง 13-16

ตาราง 13 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิตชาย

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	การแนะแนว	26	15	58	37.61	12.86	.49
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	13	60	36.70	12.03	
	การประถมศึกษา	26	15	57	35.69	11.50	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	19	50	35.88	10.63	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	12	56	42.25	14.19	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	19	54	38.56	9.34	
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	การแนะแนว	26	18	60	41.92	9.96	.57
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	21	60	42.62	10.51	
	การประถมศึกษา	26	19	54	39.73	9.25	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	27	52	40.33	7.85	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	32	52	45.00	6.23	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	24	57	40.72	8.08	
ความอดทน	การแนะแนว	26	11	60	36.23	12.75	1.24
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	19	54	36.29	11.52	
	การประถมศึกษา	26	12	60	37.46	13.54	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	11	56	37.44	14.68	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	19	57	43.50	11.78	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	26	57	42.44	8.24	
ความเป็นระเบียบ	การแนะแนว	26	12	60	40.57	11.77	.81
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	19	61	40.33	11.33	
	การประถมศึกษา	26	17	62	41.92	11.59	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	17	53	40.22	11.86	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	27	58	45.87	9.50	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	32	58	44.76	7.36	

ตาราง 13 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	การแนะแนว	26	16	61	42.23	10.16	.48
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	25	61	41.18	9.06	
	การประถมศึกษา	26	11	54	39.84	10.31	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	14	55	38.44	13.92	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	21	55	41.25	11.01	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	26	57	43.20	8.58	
ความมีน้ำใจ	การแนะแนว	26	26	61	48.57	8.07	1.16
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	34	60	48.00	6.40	
	การประถมศึกษา	26	19	64	46.80	10.80	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	21	58	41.22	11.03	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	36	57	48.50	7.54	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	34	60	48.48	8.30	
ไมตรีสัมพันธ์	การแนะแนว	26	34	65	47.92	7.76	1.27
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	29	66	47.29	8.15	
	การประถมศึกษา	26	20	66	45.15	9.74	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	22	59	42.22	10.82	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	31	63	51.87	10.04	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	29	65	47.16	8.82	
การคบเพื่อนต่างเพศ	การแนะแนว	26	25	64	42.46	10.38	.88
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	29	64	43.48	8.82	
	การประถมศึกษา	26	25	61	39.84	9.99	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	18	57	37.11	10.49	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	25	55	44.12	10.68	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	18	64	41.88	9.54	
การแสดงออก	การแนะแนว	26	29	65	49.57	8.85	1.52
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	32	73	48.51	10.57	
	การประถมศึกษา	26	21	67	44.76	10.06	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	36	58	47.88	7.76	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	32	61	46.75	8.71	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	29	60	43.64	7.51	

ตาราง 13 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความเป็นตัวของตัวเอง	การแนะแนว	26	22	73	48.34	11.45	2.51*
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	32	73	48.85	9.72	
	การประถมศึกษา	26	24	68	45.69	9.98	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	36	74	54.11	10.57	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	37	66	49.75	10.38	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	30	61	42.36	7.60	
ความก้าวร้าว	การแนะแนว	26	27	67	47.88	9.72	1.58
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	35	72	48.48	9.23	
	การประถมศึกษา	26	30	68	45.38	10.47	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	43	75	52.66	11.30	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	36	61	47.12	9.10	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	30	58	43.72	7.37	
การเปลี่ยนแปลง	การแนะแนว	26	24	66	49.88	9.78	2.38*
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	35	74	54.25	11.43	
	การประถมศึกษา	26	13	66	47.65	11.47	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	19	59	45.44	12.10	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	27	64	48.87	11.96	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	21	70	44.24	11.35	
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	การแนะแนว	26	35	79	53.15	13.46	.28
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	42	76	55.07	8.93	
	การประถมศึกษา	26	39	78	55.61	11.69	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	39	72	57.44	12.01	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	42	68	55.87	8.40	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	32	79	53.84	12.02	
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	การแนะแนว	26	40	73	54.30	9.06	1.12
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	32	67	54.00	8.82	
	การประถมศึกษา	26	39	80	58.03	9.88	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	48	68	57.55	6.78	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	44	66	56.75	6.92	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	44	76	58.12	7.71	

ตาราง 13 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
การเคารพผู้อื่น	การแนะแนว	26	27	73	50.07	10.79	1.05
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	22	62	49.66	8.62	
	การประถมศึกษา	26	31	73	52.57	9.56	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	38	61	47.55	6.71	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	34	59	48.00	8.68	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	38	66	53.36	8.71	
การควบคุมตนเอง	การแนะแนว	26	34	77	49.80	9.21	1.95
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	26	70	49.85	10.12	
	การประถมศึกษา	26	30	71	54.76	10.94	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	32	61	51.44	8.54	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	36	65	52.25	11.09	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	41	77	56.52	8.38	
ความเชื่อมั่นในตนเอง	การแนะแนว	26	27	61	42.73	9.82	.94
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	25	63	41.62	9.78	
	การประถมศึกษา	26	23	63	38.00	10.48	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	21	47	37.00	9.97	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	24	54	42.37	9.95	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	18	57	40.52	9.37	
การปรับตัว	การแนะแนว	26	26	57	43.26	7.96	1.01
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	26	59	46.48	7.93	
	การประถมศึกษา	26	23	59	43.96	10.46	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	21	53	39.00	10.93	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	23	59	43.50	13.78	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	28	59	45.36	8.76	
ความคิดสร้างสรรค์	การแนะแนว	26	23	78	47.07	10.90	1.40
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	19	67	45.29	10.76	
	การประถมศึกษา	26	28	54	40.69	6.85	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	33	50	43.44	4.71	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	25	58	45.50	12.80	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	27	58	43.04	8.18	

ตาราง 13 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความเป็นชาย	การแนะแนว	26	28	59	44.03	8.49	1.52
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	30	59	43.81	7.76	
	การประถมศึกษา	26	23	61	43.34	9.42	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	38	59	49.55	7.17	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	33	65	49.87	10.76	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	22	64	42.84	9.00	
ความเป็นหญิง	การแนะแนว	26	27	65	47.23	9.00	1.69
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	27	31	62	46.70	7.62	
	การประถมศึกษา	26	26	59	45.07	8.37	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	9	26	64	44.77	12.12	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	8	42	68	54.00	8.61	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	25	27	68	44.72	7.78	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า นิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองและด้านการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่พบว่า นิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองและด้านการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านดังกล่าวของนิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองและด้านการเปลี่ยนแปลง
ของนิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	Mean	สาขา 1	สาขา 2	สาขา 3	สาขา 4	สาขา 5	สาขา 6
ความเป็นตัวของตัวเอง	สาขา 1	48.34	-	0.50	2.65	5.76	1.40	5.98
	สาขา 2	48.85	-	-	3.15	5.25	0.89	6.49
	สาขา 3	45.69	-	-	-	8.41	4.05	3.33
	สาขา 4	54.11	-	-	-	-	4.36	11.75
	สาขา 5	49.75	-	-	-	-	-	7.39
	สาขา 6	42.36	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลง	สาขา 1	49.88	-	4.37	2.23	4.44	1.00	5.64
	สาขา 2	54.25	-	-	6.60	8.81	5.38	10.01
	สาขา 3	47.65	-	-	-	2.20	1.22	3.41
	สาขา 4	45.44	-	-	-	-	3.43	1.20
	สาขา 5	48.87	-	-	-	-	-	4.63
	สาขา 6	44.24	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 14 พบว่า นิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นตัวของตัวเองและด้านการเปลี่ยนแปลง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก

ตาราง 15 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาของนิสิตหญิง

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	การแนะแนว	60	19	64	39.15	10.60	.93
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	16	61	35.70	11.78	
	การประถมศึกษา	83	6	62	36.86	10.40	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	16	53	37.18	10.30	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	18	55	36.23	10.09	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	17	55	39.11	8.89	
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	การแนะแนว	60	25	62	44.51	9.34	2.03
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	24	62	42.31	9.96	
	การประถมศึกษา	83	25	57	41.74	8.99	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	18	61	42.14	11.40	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	21	59	41.04	8.73	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	26	61	47.03	7.24	
ความอดทน	การแนะแนว	60	22	60	40.00	10.20	.69
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	13	61	37.67	12.05	
	การประถมศึกษา	83	13	59	39.38	11.17	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	16	59	41.22	9.84	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	24	57	39.30	8.08	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	21	54	37.61	7.82	
ความเป็นระเบียบ	การแนะแนว	60	19	61	44.11	9.56	1.16
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	22	66	43.18	10.80	
	การประถมศึกษา	83	19	66	45.69	10.54	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	27	66	46.03	9.01	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	26	58	45.92	8.01	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	22	59	42.00	8.12	
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	การแนะแนว	60	19	57	39.35	8.57	.27
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	14	61	38.35	9.62	
	การประถมศึกษา	83	14	57	38.93	10.35	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	12	52	38.48	10.22	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	12	57	38.64	10.16	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	16	52	36.84	9.17	

ตาราง 15 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความมีน้ำใจ	การแนะแนว	60	23	64	46.33	9.57	.68
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	1	64	45.35	9.88	
	การประถมศึกษา	83	14	64	46.92	10.98	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	16	59	43.96	11.72	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	14	61	46.38	10.67	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	21	58	43.50	10.85	
ไม่ตรีสัมพันธ์	การแนะแนว	60	17	59	44.00	7.83	.55
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	19	61	42.65	8.88	
	การประถมศึกษา	83	23	63	43.51	9.25	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	11	58	41.07	9.89	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	27	63	43.66	8.31	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	23	58	44.03	8.69	
การคบเพื่อนต่างเพศ	การแนะแนว	60	25	58	41.50	9.30	2.81*
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	11	59	38.10	9.90	
	การประถมศึกษา	83	11	58	38.21	9.61	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	19	61	37.14	11.66	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	16	64	35.64	10.22	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	26	57	42.50	8.00	
การแสดงออก	การแนะแนว	60	31	73	50.96	8.82	2.11
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	29	71	49.41	9.46	
	การประถมศึกษา	83	28	66	47.02	9.55	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	29	64	47.22	9.57	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	27	73	46.69	10.16	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	34	68	50.88	8.00	
ความเป็นตัวของตัวเอง	การแนะแนว	60	23	76	49.63	10.77	.55
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	26	79	48.08	11.35	
	การประถมศึกษา	83	26	77	47.98	11.41	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	25	78	47.11	12.23	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	26	77	47.50	11.83	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	30	82	51.03	12.79	

ตาราง 15 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความก้าวร้าว	การแนะแนว	60	27	75	50.95	10.61	1.64
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	27	77	50.60	10.28	
	การประถมศึกษา	83	30	73	48.08	9.82	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	31	80	48.51	11.54	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	29	79	47.45	10.61	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	34	70	52.84	9.06	
การเปลี่ยนแปลง	การแนะแนว	60	23	66	48.93	10.31	3.23*
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	24	69	49.84	11.27	
	การประถมศึกษา	83	11	65	45.01	9.96	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	21	67	46.70	11.70	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	29	67	46.50	9.77	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	38	68	52.65	8.12	
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	การแนะแนว	60	34	76	55.51	9.68	.62
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	33	80	56.02	10.85	
	การประถมศึกษา	83	33	72	54.15	9.60	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	29	87	57.62	12.32	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	34	80	55.21	10.04	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	35	74	54.23	9.65	
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	การแนะแนว	60	36	75	51.68	8.51	1.68
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	33	78	54.18	9.61	
	การประถมศึกษา	83	34	72	54.78	8.36	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	30	81	54.44	11.87	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	31	66	54.52	7.98	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	39	70	50.42	8.25	
การเคารพผู้อื่น	การแนะแนว	60	24	73	49.85	9.44	1.29
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	20	67	50.42	10.22	
	การประถมศึกษา	83	30	70	51.97	10.13	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	24	76	51.59	12.19	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	17	72	52.38	10.75	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	26	69	46.92	10.61	

ตาราง 15 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
การควบคุมตนเอง	การแนะแนว	60	28	70	50.65	10.52	1.92
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	25	79	51.50	10.65	
	การประถมศึกษา	83	32	81	54.40	10.16	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	25	81	54.14	12.28	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	22	79	55.02	10.94	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	32	64	49.80	10.51	
ความเชื่อมั่นในตนเอง	การแนะแนว	60	21	66	42.15	10.50	1.24
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	19	64	39.92	10.74	
	การประถมศึกษา	83	21	64	41.56	10.05	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	18	58	39.70	11.38	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	19	63	38.38	8.90	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	25	58	43.30	9.49	
การปรับตัว	การแนะแนว	60	20	60	41.15	10.17	.50
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	17	62	40.61	11.02	
	การประถมศึกษา	83	17	59	41.34	9.38	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	17	52	39.33	9.78	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	14	57	39.78	9.04	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	24	59	42.88	8.86	
ความคิดสร้างสรรค์	การแนะแนว	60	16	62	42.48	9.56	.95
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	21	71	42.98	10.09	
	การประถมศึกษา	83	19	62	42.27	8.28	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	16	56	40.18	9.96	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	21	70	40.78	8.23	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	19	62	44.69	8.80	
ความเป็นชาย	การแนะแนว	60	22	70	46.91	11.23	2.40*
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	25	62	44.45	8.08	
	การประถมศึกษา	83	25	72	47.84	11.27	
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	25	64	42.96	11.31	
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	28	73	43.19	8.93	
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	27	67	48.53	9.35	

ตาราง 15 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ			F
			Min	Max	Mean	S
ความเป็นหญิง	การแนะแนว	60	10	65	41.35	8.59 .45
	เทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา	70	13	72	41.51	10.18
	การประถมศึกษา	83	14	66	42.26	9.56
	วิทยาศาสตร์-เคมี	27	18	54	39.44	9.56
	วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา	42	24	57	40.73	8.59
	วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์	26	17	54	40.73	8.22

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ การเปลี่ยนแปลง และด้านความเป็นชาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่พบว่า นิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ การเปลี่ยนแปลง และด้านความเป็นชาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านดังกล่าวของนิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ การเปลี่ยนแปลง
และด้านความเป็นชาย ของนิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน

บุคลิกภาพ	สาขาวิชา	Mean	สาขา 1	สาขา 2	สาขา 3	สาขา 4	สาขา 5	สาขา 6
การคบเพื่อนต่างเพศ	สาขา 1	41.50	-	3.40	3.28	4.35	5.85	1.00
	สาขา 2	38.10	-	-	0.11	0.95	2.45	4.40
	สาขา 3	38.21	-	-	-	1.06	2.57	4.28
	สาขา 4	37.14	-	-	-	-	1.50	5.35
	สาขา 5	35.64	-	-	-	-	-	6.85
	สาขา 6	42.50	-	-	-	-	-	-
การเปลี่ยนแปลง	สาขา 1	48.93	-	0.90	3.92	2.22	2.43	3.72
	สาขา 2	49.54	-	-	4.83	3.13	3.34	2.81
	สาขา 3	45.01	-	-	-	1.69	1.48	7.64
	สาขา 4	46.70	-	-	-	-	0.20	5.95
	สาขา 5	46.50	-	-	-	-	-	6.15
	สาขา 6	52.65	-	-	-	-	-	-
ความเป็นชาย	สาขา 1	46.91	-	2.45	0.92	3.95	3.72	1.62
	สาขา 2	44.45	-	-	3.38	1.49	1.26	4.08
	สาขา 3	47.84	-	-	-	4.88	4.65	0.69
	สาขา 4	42.96	-	-	-	-	0.22	5.57
	สาขา 5	43.19	-	-	-	-	-	5.34
	สาขา 6	48.53	-	-	-	-	-	-

จากตาราง 16 พบว่า นิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการคบเพื่อนต่างเพศ การเปลี่ยนแปลง และด้านความเป็นชาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก

ส่วนที่ 5 การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีของนิสิต แสดงในตาราง 17-20

ตาราง 17 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีของนิสิตชาย

บุคลิกภาพ	ชั้นปี	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	1	27	15	58	38.88	12.11	.86
	2	25	12	60	35.32	14.34	
	3	35	17	58	35.94	9.63	
	4	34	17	57	39.14	10.57	
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	1	27	19	60	42.62	10.28	.57
	2	25	18	60	39.60	11.02	
	3	35	27	58	41.11	9.06	
	4	34	25	56	42.20	6.68	
ความอดทน	1	27	11	57	39.18	12.01	1.78
	2	25	13	57	37.44	13.77	
	3	35	11	53	35.20	10.88	
	4	34	14	60	41.64	11.32	
ความเป็นระเบียบ	1	27	12	61	43.62	12.30	1.64
	2	25	24	58	41.48	10.71	
	3	35	17	53	39.00	10.61	
	4	34	25	62	44.17	8.89	
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	1	27	11	61	43.03	10.23	1.39
	2	25	21	57	42.52	8.85	
	3	35	140	55	38.51	11.24	
	4	34	25	61.00	42.02	8.66	
ความมีน้ำใจ	1	27	26	64	49.03	9.28	1.89
	2	25	19	60	48.24	9.05	
	3	35	21	60	44.60	9.16	
	4	34	34	60	48.70	6.95	
ไมตรีสัมพันธ์	1	27	36	66	49.44	7.89	1.47
	2	25	20	63	46.28	9.65	
	3	35	22	59	44.77	8.63	
	4	34	29	66	47.41	9.35	

ตาราง 17 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	ชั้นปี	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
การคบเพื่อนต่างเพศ	1	27	25	61	40.62	11.33	.43
	2	25	25	64	43.36	9.49	
	3	35	18	59	40.94	10.18	
	4	34	29	64	42.17	8.44	
การแสดงออก	1	27	21	67	47.11	11.98	.70
	2	25	29	67	46.60	9.33	
	3	35	36	73	48.28	9.13	
	4	34	32	60	45.05	6.89	
ความเป็นตัวของตัวเอง	1	27	24	68	47.11	11.28	2.25
	2	25	22	64	44.28	10.59	
	3	35	32	74	50.60	10.96	
	4	34	32	60	45.82	7.23	
ความก้าวร้าว	1	27	27	67	45.29	10.27	2.21
	2	25	30	68	45.84	9.61	
	3	35	35	75	50.37	10.59	
	4	34	35	60	45.47	6.88	
การเปลี่ยนแปลง	1	27	13	70	49.33	13.31	.82
	2	25	27	70	49.88	11.76	
	3	35	19	74	50.17	12.35	
	4	34	30	60	46.23	8.52	
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	1	27	35	76	52.66	11.60	1.14
	2	25	34	79	57.40	11.96	
	3	35	39	76	56.02	10.83	
	4	34	32	79	53.14	10.97	
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	1	27	39	80	54.40	10.14	1.76
	2	25	42	76	58.68	8.29	
	3	35	32	75	54.60	9.26	
	4	34	49	76	57.55	6.59	
การเคารพผู้อื่น	1	27	34	73	51.48	10.95	1.41
	2	25	38	73	52.96	8.89	
	3	35	22	62	48.31	9.68	
	4	34	34	65	51.50	7.24	

ตาราง 17 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	ชั้นปี	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
การควบคุมตนเอง	1	27	30	77	54.03	12.16	2.91*
	2	25	39	77	54.72	9.20	
	3	35	26	70	48.48	9.84	
	4	34	40	70	53.97	7.46	
ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	27	23	63	42.25	10.96	.52
	2	25	21	57	39.52	10.92	
	3	35	21	59	39.48	9.12	
	4	34	18	63	41.08	9.10	
การปรับตัว	1	27	28	59	46.33	9.05	1.55
	2	25	23	59	43.52	9.77	
	3	35	21	55	41.82	9.49	
	4	34	28	59	45.67	8.95	
ความคิดสร้างสรรค์	1	27	27	78	45.03	10.95	.42
	2	25	23	58	42.60	10.95	
	3	35	19	67	44.97	8.77	
	4	34	28	58	43.55	7.73	
ความเป็นชาย	1	27	28	61	43.77	8.38	.76
	2	25	27	65	42.36	10.23	
	3	35	29	59	45.25	7.39	
	4	34	22	64	45.47	9.47	
ความเป็นหญิง	1	27	27	59	46.48	8.29	.02
	2	25	31	68	46.12	8.91	
	3	35	26	64	46.28	9.17	
	4	34	26	68	46.64	8.69	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่พบว่า นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านดังกล่าวของ นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง ของนิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน

บุคลิกภาพ	ชั้นปีที่	Mean	1	2	3	4
การควบคุมตนเอง	1	54.03	-	0.68	5.55	0.06
	2	54.72	-	-	6.23	0.74
	3	48.48	-	-	-	5.48
	4	53.97	-	-	-	-

จากตาราง 18 พบว่า นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากขนาดกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันมาก

ตาราง 19 ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามชั้นปีของนิสิตหญิง

บุคลิกภาพ	ชั้นปี	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	1	55	17	57	35.40	11.04	4.86*
	2	95	6	58	37.10	10.59	
	3	93	16	61	35.40	10.61	
	4	65	18	64	41.32	9.24	
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	1	55	25	62	42.63	9.41	1.58
	2	95	25	62	42.91	8.88	
	3	93	24	61	41.43	9.95	
	4	65	18	61	44.73	9.35	
ความอดทน	1	55	13	60	36.67	11.98	3.74*
	2	95	15	61	40.57	9.98	
	3	93	13	60	37.37	10.68	
	4	65	24	57	41.53	8.56	
ความเป็นระเบียบ	1	55	19	66	42.41	10.95	3.03*
	2	95	23	66	46.05	9.52	
	3	93	19	64	43.10	10.04	
	4	65	29	64	46.30	8.26	
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	1	55	14	58	37.07	10.70	1.98
	2	95	19	61	40.27	8.72	
	3	93	12	57	37.43	10.34	
	4	65	14	57	39.26	8.80	
ความมีน้ำใจ	1	55	1	64	44.01	11.71	1.09
	2	95	14	64	47.09	9.54	
	3	93	20	62	45.36	10.52	
	4	65	14	64	46.18	10.53	
ไมตรีสัมพันธ์	1	55	17	59	42.63	9.70	2.11
	2	95	11	63	44.50	8.90	
	3	93	23	63	41.64	7.93	
	4	65	24	59	44.30	8.62	
การคบเพื่อนต่างเพศ	1	55	11	58	38.00	9.02	1.88
	2	95	11	64	39.60	10.53	
	3	93	12	59	37.09	10.07	
	4	65	23	61	40.49	9.27	

ตาราง 19 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	ชั้นปี	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
การแสดงออก	1	55	28	71	50.67	10.71	2.45
	2	95	27	73	47.45	8.80	
	3	93	29	73	47.50	9.44	
	4	65	29	67	50.24	8.90	
ความเป็นตัวของตัวเอง	1	55	23	79	51.25	12.76	1.52
	2	95	26	78	47.13	10.94	
	3	93	26	82	48.25	11.29	
	4	65	25	77	48.24	11.26	
ความก้าวร้าว	1	55	28	75	51.56	11.81	1.16
	2	95	27	79	48.31	9.48	
	3	93	30	80	49.47	10.58	
	4	65	27	73	49.84	9.83	
การเปลี่ยนแปลง	1	55	26	69	49.80	11.03	1.71
	2	95	21	67	46.71	10.36	
	3	93	11	69	46.87	11.33	
	4	65	29	69	49.35	8.82	
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	1	55	34	80	57.36	9.28	2.08
	2	95	29	79	53.31	10.07	
	3	93	33	87	55.72	10.77	
	4	65	34	80	55.86	10.04	
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	1	55	36	75	53.49	9.72	.43
	2	95	31	72	53.10	8.36	
	3	93	30	78	54.48	9.48	
	4	65	34	81	53.20	8.82	
การเคารพผู้อื่น	1	55	20	73	48.76	11.60	1.15
	2	95	17	73	52.02	9.18	
	3	93	24	70	50.72	10.84	
	4	65	32	76	50.87	10.16	
การควบคุมตนเอง	1	55	25	70	48.85	11.32	3.17*
	2	95	22	81	53.72	10.26	
	3	93	25	81	54.03	11.27	
	4	65	34	79	52.49	9.62	

ตาราง 19 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	ชั้นปี	จำนวน	คะแนนมาตรฐานปกติ				F
			Min	Max	Mean	S	
ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	55	23	66	39.74	10.52	3.18*
	2	95	21	63	41.51	10.32	
	3	93	18	65	38.88	10.28	
	4	65	19	64	43.66	9.33	
การปรับตัว	1	55	17	59	39.16	11.16	2.45
	2	95	17	62	42.71	9.07	
	3	93	14	59	39.48	9.69	
	4	65	22	60	41.66	9.63	
ความคิดสร้างสรรค์	1	55	16	71	43.21	10.75	1.96
	2	95	16	70	42.77	8.62	
	3	93	19	59	40.41	8.30	
	4	65	19	62	43.49	9.40	
ความเป็นชาย	1	55	22	69	45.47	10.28	.67
	2	95	25	73	46.23	11.10	
	3	93	25	70	44.90	10.19	
	4	65	25	70	47.15	9.13	
ความเป็นหญิง	1	55	10	65	41.52	10.60	.84
	2	95	17	72	41.15	9.17	
	3	93	14	57	40.39	9.25	
	4	65	27	72	42.75	8.12	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่พบว่า นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านดังกล่าวของนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงในตาราง 20

ตาราง 20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ของนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน

บุคลิกภาพ	ชั้นปีที่	Mean	1	2	3	4
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	1	35.40	-	1.70	0.00	5.92*
	2	37.10	-	-	1.69	4.21
	3	35.40	-	-	-	5.91*
	4	41.32	-	-	-	-
ความอดทน	1	36.67	-	3.90	0.70	4.86
	2	40.57	-	-	3.20	0.95
	3	37.37	-	-	-	4.16
	4	41.53	-	-	-	-
ความเป็นระเบียบ	1	42.41	-	3.63	0.68	3.88
	2	46.05	-	-	2.94	0.25
	3	43.10	-	-	-	3.20
	4	46.30	-	-	-	-
การควบคุมตนเอง	1	48.85	-	4.87	5.17*	3.63
	2	53.72	-	-	0.30	1.23
	3	54.03	-	-	-	1.54
	4	52.49	-	-	-	-
ความเชื่อมั่นในตนเอง	1	39.74	-	1.77	0.86	3.91
	2	41.51	-	-	2.63	2.14
	3	38.88	-	-	-	4.77*
	4	43.66	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

สมมุติฐานของการวิจัย

1. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพศชายและเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน
2. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน
 - 2.1 นิสิตชายที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน
 - 2.2 นิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน
 - 3.1 นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน
 - 3.2 นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกัน

วิธีการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลในการศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 429 คน จำแนกเป็น 6 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาการแนะแนว ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 86 คน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารการศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 97 คน
3. สาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 109 คน
4. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 36 คน
5. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 50 คน
6. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ ชั้นปีที่ 2-4 จำนวน 51 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดบุคลิกภาพ ที่ปรับจากรายการคำคุณศัพท์ที่เป็นองค์ประกอบของบุคลิกภาพ (The Adjective Check List. 1983) ของ กัฟและไฮบรูน (Gough and Heilbrun) ประกอบด้วยคำหรือข้อความจำนวน 300 ข้อ ประกอบด้วยบุคลิกภาพทั้งหมด 21 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement)
2. การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น (Dominance)
3. ความอดทน (Endurance)
4. ความเป็นระเบียบ (Order)
5. การเข้าใจตนเองและผู้อื่น (Intraseption)
6. ความมีน้ำใจ (Nurturance)
7. ไมตรีสัมพันธ์ (Affiliation)
8. การคบเพื่อนต่างเพศ (Heterosexuality)
9. การแสดงออก (Exhibition)
10. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy)
11. ความก้าวร้าว (Aggression)
12. การเปลี่ยนแปลง (Change)
13. การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น (Succorance)
14. ความอ่อนน้อม ถ่อมตน (Abasement)
15. การเคารพผู้อื่น (Deference)
16. การควบคุมตนเอง (Self-Control)
17. ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-Confidence)
18. การปรับตัว (Personal Adjustment)
19. ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Personality Scale)
20. ความเป็นชาย (Masculine Attributes)
21. ความเป็นหญิง (Feminine Attributes)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ องค์กรฯ หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา หัวหน้าภาควิชา

เทคโนโลยีทางการศึกษา และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่ปรึกษาของกลุ่มตัวอย่างแต่ละชั้นปี เพื่อกำหนดวัน และเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพไปวัดกับนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 429 คน

5. ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพ จำนวน 429 ฉบับ มาตรวจให้คะแนน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ดังนี้

1. การแจกแจงจำนวนและร้อยละนิสิตที่เป็นแหล่งข้อมูล จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

2. การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนมาตรฐานปกติ และระดับบุคลิกภาพของนิสิต

3. การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศของนิสิต โดยใช้การทดสอบที (t-test for Independent samples)

4. การแจกแจงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด คะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพ จำแนกตามสาขาวิชาและชั้นปีของนิสิต โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparisons) โดยวิธีการทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe' Procedure)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 นิสิตชายมีบุคลิกภาพด้านความมีน้ำใจ ไม่ตรีสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ การแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ความก้าวร้าว การเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การเคารพผู้อื่น การควบคุมตนเอง การปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นชาย และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความอดทน ความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง

1.1.1 นิสิตชายกลุ่ม 1 มีบุคลิกภาพด้านความอดทน ความเป็นระเบียบ และด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.2 นิสิตชายกลุ่ม 2 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ และด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.3 นิสิตชายกลุ่ม 3 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.4 นิสิตชายกลุ่ม 4 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.1.5 นิสิตชายกลุ่ม 5 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 นิสิตหญิงมีบุคลิกภาพด้านการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความเป็นระเบียบ ความมีน้ำใจ ไม่ตรีสัมพันธ์ การแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ความก้าวร้าว การเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การเคารพผู้อื่น การควบคุมตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และด้านความเป็นชาย อยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การคบเพื่อนต่างเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง

1.2.1 นิสิตหญิงกลุ่ม 1 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.2 นิสิตหญิงกลุ่ม 2 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.3 นิสิตหญิงกลุ่ม 3 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การคบเพื่อนต่างเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการปรับตัว อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.4 นิสิตหญิงกลุ่ม 4 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2.5 นิสิตหญิงกลุ่ม 5 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

2.1 เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้าน ความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ไม่ตรีสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ ความก้าวร้าว ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตชายมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการเข้าใจ

ตนเองและผู้อื่น ไม่ตรีสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง สูงกว่านิสิตหญิง ส่วนนิสิตหญิงมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบและด้านความก้าวร้าว สูงกว่านิสิตชาย

2.2 เมื่อพิจารณาตามสาขาวิชา พบว่า นิสิตชายและนิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เมื่อพิจารณาตามชั้นปี พบว่า นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 และนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 3

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.1 นิสิตชายมีบุคลิกภาพด้านความมีน้ำใจ ไม่ตรีสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ การแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ความก้าวร้าว การเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การเคารพผู้อื่น การควบคุมตนเอง การปรับตัว ความคิดสร้างสรรค์ ความเป็นชาย และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความอดทน ความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตชาย คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะที่เดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล จะเข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า ขาดความมั่นใจ ไม่ค่อยมีความกล้าหาญ มักจะหลบหลีกสถานการณ์ที่ต้องแข่งขัน ไม่ค่อยรักษาผลประโยชน์ของตนเอง เปลี่ยนใจง่าย ไร้ความตั้งใจง่าย เรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน ไม่ค่อยรู้จักยับยั้งอารมณ์ กล้าแสดงออก แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ค่อยมีความสามารถพอที่จะไปถึงจุดหมายที่อยู่ห่างไกลหรือไม่คุ้นเคยได้ มักจะทำสิ่งต่างๆ เพื่อความพอใจเพียงผิวเผิน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บช้ำทางใจ ค่อนข้างเป็นคนเรียบง่าย และไม่สามารถจัดการกับการดำเนินชีวิตและสิ่งที่เข้ามาในชีวิต (Gough and Heilbrun. 1983: 8-10, 16-17)

1.1.1 นิสิตชายกลุ่ม 1 มีบุคลิกภาพด้านความอดทน ความเป็นระเบียบ และด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตชายกลุ่ม 1 คือ เปลี่ยนใจง่าย ไร้ความตั้งใจง่าย เรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน ไม่ค่อยรู้จักยับยั้งอารมณ์ กล้าแสดงออก แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ค่อยมีความสามารถพอที่จะไปถึงจุดหมายที่อยู่ห่างไกลหรือไม่คุ้นเคยได้ มักจะทำสิ่ง

ต่างๆ เพื่อความพอใจเพียงผิวเผิน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บซ้ำทางใจ และค่อนข้างเป็นคนเรียบง่าย (Gough and Heilbrun. 1983: 9-10)

1.1.2 นิสิตชายกลุ่ม 2 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน ความเป็นระเบียบ และด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตชายกลุ่ม 2 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล เข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ไร้ความตั้งใจง่าย เรื่อยๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน ไม่ค่อยรู้จักยับยั้งอารมณ์ มีกล้าแสดงออก แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ค่อยมีความสามารถพอที่จะไปถึงจุดหมายที่อยู่ห่างไกลหรือไม่คุ้นเคยได้ มักจะทำการต่างๆ เพื่อความพอใจเพียงผิวเผิน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บซ้ำทางใจ และค่อนข้างเป็นคนเรียบง่าย (Gough and Heilbrun. 1983: 8-10)

1.1.3 นิสิตชายกลุ่ม 3 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตชายกลุ่ม 3 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล และจะเข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า (Gough and Heilbrun. 1983: 8)

1.1.4 นิสิตชายกลุ่ม 4 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตชายกลุ่ม 4 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล เข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ไร้ความตั้งใจง่าย เรื่อยๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน ขาดความมั่นใจ ไม่ค่อยมีความกล้าหาญ มักจะหลบหลีกสถานการณ์ที่ต้องแข่งขัน ไม่ค่อยรักษาผลประโยชน์ของตนเอง ไม่สามารถจัดการกับการดำเนินชีวิตและสิ่งที่เข้ามาในชีวิต ขี้อาย รู้จักยับยั้งอารมณ์ และมักจะเก็บตัวอยู่คนเดียว (Gough and Heilbrun. 1983: 8-17)

1.1.5 นิสิตชายกลุ่ม 5 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตชายกลุ่ม 5 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล และจะเข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า (Gough and Heilbrun. 1983: 8)

1.2 นิสิตหญิงมีบุคลิกภาพด้านการมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความเป็นระเบียบ ความมีน้ำใจ ไม่ตรีสัมพันธ์ การแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเอง ความก้าวร้าว การเปลี่ยนแปลง การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การเคารพผู้อื่น การควบคุมตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ และด้านความเป็นชาย อยู่ในระดับปานกลาง และมีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การคบเพื่อนต่างเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตหญิง คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอด

ทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล จะเข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ราคายใจง่าย เรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บไข้ทางใจ ค่อนข้างเป็นคนเรียบง่าย ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ไม่กล้าเผชิญกับการมีความสัมพันธ์ในชีวิต มักจะจำกัดบทบาทของตนเอง ไม่สามารถจัดการกับการดำเนินชีวิตและสิ่งที่เข้ามาในชีวิต ขี้อาย รู้จักยับยั้งอารมณ์ มักจะเก็บตัวอยู่คนเดียว มีความกังวล มีความตึงเครียดสูง อารมณ์เศร้าหมอง หลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่นๆ มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนในการจัดการกับความเครียดในการดำเนินชีวิต ปกป้องตนเอง หมกมุ่น คลุ้มคลั่งง่าย ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ไม่แน่ใจในจุดมุ่งหมายของตน ปฏิเสธการเริ่มต้น ชอบจับผิด สู้ไม่ถอย ยึดมั่นในความคิดของตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความยุติธรรม (Gough and Heilbrun. 1983: 8-11, 16-17, 20-21)

1.2.1 นิสิตหญิงกลุ่ม 1 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตหญิงกลุ่ม 1 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล เข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ราคายใจง่าย เรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ไม่กล้าเผชิญกับการมีความสัมพันธ์ในชีวิต และมักจะจำกัดบทบาทของตนเอง (Gough and Heilbrun. 1983: 8-11)

1.2.2 นิสิตหญิงกลุ่ม 2 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านความเป็นหญิง อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตหญิงกลุ่ม 2 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล เข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ราคายใจง่าย เรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บไข้ทางใจ ค่อนข้างเป็นคน เรียบง่าย ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ไม่แน่ใจในจุดมุ่งหมายของตน ปฏิเสธการเริ่มต้น ชอบจับผิด สู้ไม่ถอย ยึดมั่นในความคิดของตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความยุติธรรม (Gough and Heilbrun. 1983: 8-21)

1.2.3 นิสิตหญิงกลุ่ม 3 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น การคบเพื่อนต่างเพศ ความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการปรับตัว อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตหญิงกลุ่ม 3 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล เข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างถ่อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ราคายใจง่าย เรื่อย ๆ ไม่รีบร้อน มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บไข้ทางใจ ค่อนข้างเป็นคนเรียบง่าย ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ไม่กล้าเผชิญกับการมีความสัมพันธ์ในชีวิต มักจะจำกัดบทบาทของตนเอง ไม่สามารถจัดการกับการดำเนินชีวิตและสิ่งที่เข้ามาในชีวิต ขี้อาย รู้จักยับยั้งอารมณ์ มักจะเก็บตัวอยู่คนเดียว มีความกังวล มีความตึงเครียดสูง อารมณ์เศร้าหมอง หลีกเลี่ยงความสัมพันธ์ใกล้ชิด

กับบุคคลอื่นๆ มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความสามารถของตนในการจัดการกับความเครียดในการดำเนินชีวิต ปกป้องตนเอง หมกมุ่น และคลุ้มคลั่งง่าย (Gough and Heilbrun. 1983: 8-17)

1.2.4 นิสิตหญิงกลุ่ม 4 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ ความอดทน การเข้าใจตนเองและผู้อื่น และด้านการคบเพื่อนต่างเพศ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตหญิงกลุ่ม 4 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ ไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล เข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างต้อมตัวหรือประหม่า เปลี่ยนใจง่าย ไร้ความมุ่งมั่น ไร้ริ้วรอย มักจะแสวงหาความเพลิดเพลินใจจากประสบการณ์ใหม่ๆ มีกิจกรรมหลายๆ อย่างที่ไม่สิ้นสุดในแต่ละวัน มีความสนใจแคบๆ ค่อนข้างมีความเชื่อผิดๆ ไม่ค่อยมีความสามารถในการจัดการกับความเครียดและความเจ็บปวดทางใจ ค่อนข้างเป็นคนเรียบง่าย ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับใคร ไม่กล้าเผชิญกับการมีความสัมพันธ์ในชีวิต และมักจะจำกัดบทบาทของตนเอง (Gough and Heilbrun. 1983: 8-11)

1.2.5 นิสิตหญิงกลุ่ม 5 มีบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะที่เด่นชัดของนิสิตหญิงกลุ่ม 5 คือ ทำอะไรไม่ค่อยสำเร็จ ไม่ค่อยกล้าหาญ และไม่ค่อยมีความอดทน แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นคนที่ง่าย ๆ ไม่ค่อยมีความกังวล และจะเข้ากันได้ดีกับเพื่อนที่ค่อนข้างต้อมตัวหรือประหม่า (Gough and Heilbrun. 1983: 8)

2. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปร เพศ สาขาวิชา และชั้นปีของนิสิต

2.1 นิสิตชายและนิสิตหญิง มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบ การเข้าใจตนเองและผู้อื่น ไม่ตรึงสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ ความก้าวร้าว ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตชายมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ไม่ตรึงสัมพันธ์ การคบเพื่อนต่างเพศ ความอ่อนน้อม ถ่อมตน การปรับตัว และด้านความเป็นหญิง สูงกว่านิสิตหญิง ส่วนนิสิตหญิงมีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเป็นระเบียบและด้านความก้าวร้าว สูงกว่านิสิตชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสิตหญิงได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ได้รับการสั่งสอนเสมอว่าเป็นลูกผู้หญิงต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่ควรแสดงความก้าวร้าวออกมาเพราะจะทำให้สังคมมองในทางที่ไม่ดี ทำให้เก็บกดความก้าวร้าวไว้ภายในไม่สามารถแสดงออกมาได้เหมือนอย่างนิสิตชาย ซึ่งในเรื่องความแตกต่างทางเพศในเรื่องบุคลิกภาพนั้น รูเบิล (Shaffer. 2000: 233; citing Ruble. 1983) กล่าวว่า iva จากการสำรวจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ได้ข้อสรุปว่า ลักษณะที่เพศชายมีมากกว่าเพศหญิง ได้แก่ ความกระตือรือร้น ขอบผจญภัย ความก้าวร้าว ความทะเยอทะยาน ขอบแข่งขัน การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น รักอิสระ ความเป็นผู้นำ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ตัดสินใจง่าย ความสามารถทางเครื่องดนตรีกลไก พุดตรงไป ตรงมา ดื้อรั้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถทางธุรกิจ และความมุ่งมั่น เด็ดเดี่ยว ลักษณะที่ผู้หญิงมีมากกว่าผู้ชาย ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น ความรอบคอบ ความคิดสร้างสรรค์ ร้องไห้ง่าย ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น อารมณ์อ่อนไหว รสนิยม ศิลปะ ตื่นเต้นง่าย ความสามารถในการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่น รู้สึกเสียใจง่าย มีน้ำใจ สุภาพ อ่อนโยน ความกรุณา ความอดทน เรียบร้อย เป็นระเบียบ แสวงหาความพึงพอใจ ใหว่พบดี ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และสติปัญญา ส่วนที่ขัดแย้งอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ ลักษณะด้านความก้าวร้าว ซึ่งทำให้ต้องศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศในเรื่องความก้าวร้าวต่อไป เพื่อจะได้นำผลการศึกษาที่ได้มาสรุปรวมกับงานวิจัยในอดีต เพื่อนำไปส่งเสริมและปรับปรุงทฤษฎีเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

2.2 นิสิตชายและนิสิตหญิงที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จะเห็นได้ว่าถึงนิสิตจะเรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน แต่ทุกสาขาวิชาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสาขาวิชาที่ลักษณะงานจะเกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู อาทิ สาขาวิชาการศึกษาการแนะแนว เมื่อนิสิตเรียนถึงชั้นปีที่ 4 จะต้องออกไปฝึกงานเป็นครูแนะแนวในโรงเรียนต่างๆ นิสิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์-เคมี สาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ชีววิทยา และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์ เมื่อนิสิตเรียนถึงชั้นปีที่ 4 จะต้องออกไปฝึกงานเป็นครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนต่างๆ เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยนี้ยังแตกต่างกับผลการวิจัยของ วิณี ชิดเชิวงค์ (2541: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 500 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) พบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์สาขาวิชาต่างกัน มีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้าน สติปัญญา มโนธรรม และจิตใจอ่อนโยน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังแตกต่างกับงานวิจัยของ ลออ พงษ์พานิช (2512: 15-17) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลที่อยู่ในสาขาอาชีพที่แตกต่างกัน พบว่า นิสิตที่เข้ารับการศึกษอาบรม มีความรู้ ความสามารถหรือความถนัดที่แตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน เนื่องจากนิสิตต้องศึกษาในเนื้อหาวิชาที่แตกต่างกันตามสาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ เพื่อนำไปประกอบอาชีพที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา ดังนั้นความสนใจของนิสิตที่เรียนในสาขาวิชาต่างกันอย่างมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นส่วนที่กำหนดให้บุคลิกภาพแตกต่างกัน เพราะบุคลิกภาพของคนส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการฝึกอบรมและสิ่งแวดล้อม

2.3 นิสิตชายที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นไปได้ว่านิสิตชายที่เรียนในแต่ละชั้นปีของคณะศึกษาศาสตร์นั้น มีลักษณะบางอย่างที่เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อบุคลิกภาพร่วมกัน อาทิ เพศ อายุ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เป็นต้น เป็นผลทำให้นิสิตชายแต่ละชั้นปี มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่แตกต่างกัน

นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ การควบคุมตนเอง และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ซึ่งในเรื่องนี้อาจจะเป็นไปได้ว่านิสิตหญิงชั้นปีที่ 4 นั้นกำลังจะสำเร็จการศึกษา ทำให้มีความมุ่งมั่นที่จะประกอบอาชีพการงาน หรือศึกษาต่อมากกว่านิสิตหญิงชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ส่งผลให้นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 นิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเอง สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตชั้นปีที่ 3 กำลังจะขึ้นชั้นปีที่ 4 จากอายุ การศึกษา และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น ทำให้นิสิตหญิงชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเองสูงกว่านิสิตหญิงชั้นปีที่ 1 และนิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง สูงกว่านิสิตหญิงที่เรียนชั้นปีที่ 3 เนื่องจากนิสิตหญิงชั้นปีที่ 4 ก่อนออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่างๆ จะมีการเรียนในรายวิชาทางการสอน ซึ่งส่งผลให้นิสิตชั้นปีที่ 4 เกิดความเชื่อมั่นในตนเองก่อนออกไปฝึกสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ควรพิจารณาเลือกพัฒนาบุคลิกภาพด้านที่นิสิตมีระดับบุคลิกภาพต่ำกว่าปานกลางเป็นลำดับแรก
2. ผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ควรพิจารณาเลือกพัฒนานิสิตชั้นปีที่ 4 เป็นลำดับแรก เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่กำลังจะสำเร็จการศึกษา และออกจากระบบการศึกษาสู่ระบบอาชีพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาวานิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ควรมีบุคลิกภาพเป็นอย่างไร ตามความคิดเห็นของคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตคณะศึกษาศาสตร์ให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมต่อไป
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่จะพัฒนาบุคลิกภาพแต่ละด้านของนิสิตว่าวิธีใดเหมาะสมกับบุคลิกภาพด้านใด เพื่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตจะได้้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตต่อไป
3. ควรศึกษาถึงพัฒนาการของบุคลิกภาพว่า เมื่อนิสิตเลื่อนชั้นปีแล้ว บุคลิกภาพแต่ละด้านมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่ออาจารย์ผู้สอนนิสิตจะได้้นำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนต่อไป
4. ควรสังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศในเรื่องบุคลิกภาพ ว่าเพศชายและหญิง มีบุคลิกภาพด้านใดที่เหมือนกันและแตกต่างกันบ้าง เพื่อจะได้ข้อสรุปเกี่ยวกับความแตกต่างทางเพศในเรื่องบุคลิกภาพต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ม.ป.ป). คู่มือการศึกษาหลักสูตร กศ.บ. 2545-2546.
กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2536). จารไว้ให้เลื่องชื่อ: 4 ทศวรรษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: วิสิทธิ์พัฒนา.
- ชวาล แพทย์กุล. (2516). เทคนิคการวัดผล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณรงฤทธิ์ อิศรัตน์. (2530). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม สนิทบาล. (2517). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2541). ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ก. พล (1996).
- นพมาศ ธีรเวคิน. (2540). ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลละอ อสุภาผล. (2527). ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิโลบล นิมกังรัตน์. (2534, กุมภาพันธ์). "การสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ," ข่าวสารกอง
บริการการศึกษา. 2(8): 12-24.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิรุณรัตน์ สันติลีลา. (2541). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูแนะแนวตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟาย. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2531). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- รวิวงศ์ ศรีทองรุ่ง. (2543). การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อการประชาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชุมนนท์
การพิมพ์.
- รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์. (2540, มกราคม-เมษายน). "บุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช," วารสารสุโขทัยธรรมาธิราช. 10(1): 115-124.
- ล่อ พงษ์พานิช. (2512). การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพที่ปรากฏในกลุ่มชนบางอาชีพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วันดี ระเจริญ. (2531). *บุคลิกภาพและการปรับตัว*. จันทบุรี: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชา
ครุศาสตร์ วิทยาลัยรำไพพรรณี.
- วิณี ชิตเชิดวงศ์. (2541). *การศึกษามโนทัศน์ของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*.
ชลบุรี: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
ถ่ายเอกสาร.
- ศรีธรรม ธนะภูมิ. (2535). *พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2539). *ทฤษฎีจิตวิทยามโนทัศน์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: หอมชาวบ้าน.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. (2540). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). *การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว*. จันทบุรี: วิทยาลัยรำไพพรรณี.
- สุชา จันทรเฒ. (2541). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2542). *เกิดแต่ ร.ร. ฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์. (2539, มกราคม-มิถุนายน). "บทบาทของกิจกรรมนักศึกษาต่อการพัฒนา
บุคลิกภาพของนักศึกษา," *วารสารวิทยาลัยคริสเตียน*. 2(1): 21-35.
- โสภา ชปิลมันน์. (2539, ตุลาคม-ธันวาคม). "บุคลิกภาพ : ความสำคัญและการพัฒนาในยุคโลกาภิวัตน์,"
วารสารราชบัณฑิตยสถาน. 22(1): 57-81.
- Brischof, L. J. (1970). *Interpreting Personality Theories*. 2nd ed. New York: Harperand Row.
- Burger, J. M. (2000). *Personality*. 5th ed. California: Wadsworth/Thomson Learning.
- Carver, C. S. & Scheier, M. F. (1996). *Perspectives on Personality*. 3rd ed. Massachuset:
Allyn & Bacon.
- Cattell, R. B. (1950). *Personality : A Systematic, Theoretical and Factual Study*. New York:
McGraw-Hill.
- Engler, B. (1995). *Personality Theories*. 4th ed. Boston: Houghton Mifflin.
- Feingold, A. J. (1992). "Sex Differences in Personality : A Quantitative Analysis of Personality
Inventory Norms and Gender-Stereotyping Experiments". *Dissertation Abstracts Online*.
- Friedman, H. S. & Schustack, M. W. (1999). *Personality*. Massachusetts: Allyn & Bacon.
- Guilford, J. P. (1959). *Personality*. New York: McGraw-hill.
- Gough, H. G. & Heilbrun, A. B. (1983). *The Adjective Check List Manual*. California: Consulting
Psychologists Press.

- Hjelle, L. A. & Ziegler, D. J. (1992). *Personality Theories*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Murray, J. L. & Hall, P. M. (2001). "Gender Differences in Undergraduate Holland Personality Types : Vocational and Cocurricular Implications". *Educational Resources Information Center*. (online).
- Peck, D. & Whitlow, D. (1975). *Approaches to Personality Theory*. London: Peck & Whitlow.
- Schultz, D. & Schultz, S. E. (1998). *Theories of Personality*. 6th ed. California: Brooks/Cole.
- Shaffer, D. R. (2000). *Social & Personality Development*. 4th ed. California: Wadsworth/Thomson Learning.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบวัดบุคลิกภาพ

แบบวัดบุคลิกภาพ

คำชี้แจง

1. ให้นักศึกษาอ่านคำหรือข้อความต่อไปนี้ให้เร็วที่สุด และทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำหรือข้อความที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะของตัวเอง ส่วนคำหรือข้อความใดไม่ใช่คุณลักษณะของตัวเองให้เว้นไว้

2. หากท่านต้องการทราบผลการทดสอบ กรุณาให้สถานที่ติดต่อไว้ เพื่อจะได้แจ้งผลการทดสอบให้ท่านทราบ

ชื่อ.....นามสกุล.....อายุ.....ปี

สาขาวิชาเอก.....ชั้นปี.....เพศ.....

1. ☐ ใจลอย	30. ☐ มีเสน่ห์	59. ☐ ชอบเรียกร้อง
2. ☐ กระฉับกระเฉง	31. ☐ ร่าเริง	60. ☐ ฟังพาท้ายได้
3. ☐ ปรับตัวได้	32. ☐ เป็นคนทันสมัย	61. ☐ ชอบฟังพาท้ายผู้อื่น
4. ☐ ชอบผจญภัย	33. ☐ สมองปลอดภัย	62. ☐ รู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง
5. ☐ จิตใจเปราะบาง	34. ☐ เฉลียวฉลาด	63. ☐ มุ่งมั่น เด็ดเดี่ยว
6. ☐ น่ารัก	35. ☐ ก่อนข้างกระด้าง	64. ☐ สง่า มีราศี
7. ☐ ก่อนข้างก้าวร้าว	36. ☐ เย็นชา	65. ☐ ชอบคิดไตร่ตรอง
8. ☐ ตื่นตัวอยู่เสมอ	37. ☐ เป็นคนเรียบง่าย	66. ☐ ไม่ค่อยมีระเบียบ
9. ☐ ไม่ชอบยุ่งกับใคร	38. ☐ ก่อนข้างขี้น	67. ☐ ไม่ค่อยจะพอใจอะไร
10. ☐ ทะเยอทะยาน	39. ☐ เข้าใจยาก	68. ☐ ไม่ค่อยมีสมาธิ
11. ☐ เฉยๆ ไม่ค่อยสนใจใคร	40. ☐ ทะนงในตนเอง	69. ☐ ไม่ค่อยไวใจใคร
12. ☐ ก่อนข้างเฉื่อยชา	41. ☐ มีความมั่นใจ	70. ☐ มีอิทธิพลเหนือผู้อื่น
13. ☐ รู้สำนึกบุญคุณ	42. ☐ จิตใจว้าวุ่น	71. ☐ ช่างฝัน
14. ☐ ชอบโต้เถียง	43. ☐ มีมโนธรรม	72. ☐ คิดไม่ค่อยเร็ว
15. ☐ ก่อนข้างหยิ่ง	44. ☐ อนุรักษนิยม	73. ☐ ง่ายๆ ไม่พิถีพิถัน
16. ☐ มีศิลปะ	45. ☐ มีความเกรงใจ	74. ☐ มีท่าทาง นิสัยเหมือนผู้หญิง
17. ☐ กล้าแสดงออก	46. ☐ มักน้อย	75. ☐ ทำงานเก่ง
18. ☐ เป็นที่ประทับใจของผู้อื่น	47. ☐ ยึดถือธรรมเนียมประเพณี	76. ☐ คำนึงถึงตนเองเป็นสำคัญ
19. ☐ ถืออำนาจเป็นใหญ่	48. ☐ ใจเย็น	77. ☐ ก่อนข้างเจ้าอารมณ์
20. ☐ ไม่คล่องแคล่วว่องไว	49. ☐ ให้ความร่วมมือ	78. ☐ ชะมักเขม้น ชอบทำงาน
21. ☐ รู้สึกขมขื่น	50. ☐ กล้าหาญ	79. ☐ กล้าคิดกล้าทำ
22. ☐ มักจะพูดขมขื่นอยู่เสมอ	51. ☐ ก่อนข้างขี้ขลาด	80. ☐ กระตือรือร้น
23. ☐ ก่อนข้างพูดโอ้อวด	52. ☐ ไม่ค่อยมีความปรานี	81. ☐ มักจะหลบเลี่ยงอยู่เสมอ
24. ☐ ชอบทำตัวเป็นนาย	53. ☐ อยากรู้อยากเห็น	82. ☐ ตื่นเต้นง่าย
25. ☐ สุขุม	54. ☐ ชอบพูดเยาะเย้ย	83. ☐ มีความยุติธรรม
26. ☐ มีความสามารถ	55. ☐ ชอบทำสิ่งที่ท้าทาย	84. ☐ ชอบจับผิด
27. ☐ ไม่ค่อยประณีต	56. ☐ มีเล่ห์เหลี่ยม	85. ☐ หวาดกลัวง่าย
28. ☐ รอบคอบ	57. ☐ ปกป้องตนเอง	86. ☐ มีความเป็นหญิง
29. ☐ สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้	58. ☐ มีความตั้งใจ	87. ☐ โลเล

88. ☐ ชอบหวานเสิร์ฟ
 89. ☐ ก่อนข้างมงาย
 90. ☐ ชอบบังคับคนอื่น
 91. ☐ มองการณ์ไกล
 92. ☐ ความจำไม่ค่อยดี
 93. ☐ รู้จักให้อภัย
 94. ☐ ชอบความมีพิธีรีตอง
 95. ☐ เปิดเผย
 96. ☐ มีท่าทีเป็นมิตร
 97. ☐ ขี้เล่น
 98. ☐ ก่อนข้างจู้จี้
 99. ☐ ใจกว้าง
 100. ☐ สุภาพอ่อนโยน
 101. ☐ เศร้าๆ
 102. ☐ หน้าตาทำทางดี
 103. ☐ ใจดี
 104. ☐ ยากได้ไม่รู้จักพอ
 105. ☐ สง่างาม
 106. ☐ สู้ไม่ถอย
 107. ☐ ก่อนข้างใจดำ
 108. ☐ ใจร้อน
 109. ☐ ดื้อรั้น เอาแต่ใจ
 110. ☐ มีสุขภาพดี
 111. ☐ ชอบช่วยเหลือ
 112. ☐ หงุดหงิดง่าย
 113. ☐ ซื่อสัตย์
 114. ☐ ชอบคัดค้าน
 115. ☐ มีอารมณ์ขัน
 116. ☐ ปรือร้อน
 117. ☐ มีอุดมคติ
 118. ☐ ชอบจินตนาการ
 119. ☐ ยังไม่ค่อยเป็นผู้ใหญ่พอ
 120. ☐ ไม่ค่อยมีความอดทน
 121. ☐ ชอบทำตามอารมณ์
 122. ☐ รักอิสระ
 123. ☐ ไม่ค่อยสนใจใคร
 124. ☐ เป็นตัวของตัวเอง
 125. ☐ ขยันหมั่นเพียร
 126. ☐ ก่อนข้างมีนิสัยเป็นเด็ก
 127. ☐ มีความเป็นกันเอง
 128. ☐ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม
 129. ☐ รู้จักยับยั้งอารมณ์
 130. ☐ รู้จักคิดริเริ่ม
 131. ☐ มีสายตาแหลมคม
 132. ☐ ไหวพริบดี
 133. ☐ มีความสนใจแคบๆ
 134. ☐ มีความสนใจรอบด้าน
 135. ☐ ไม่ค่อยมีความอดกลั้น
 136. ☐ ช่างคิด ช่างประดิษฐ์
 137. ☐ ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ
 138. ☐ ฉุนเฉียวง่าย
 139. ☐ สนุกสนานร่าเริง
 140. ☐ มีความกรุณา
 141. ☐ ก่อนข้างเกียจคร้าน
 142. ☐ เรือยๆ ไม่รีบร้อน
 143. ☐ ทำสิ่งต่างๆ อย่างมีหลักการ
 144. ☐ ชอบจู้จี้จ้าน
 145. ☐ มีความจงรักภักดี
 146. ☐ มีมารยาท
 147. ☐ มีความเป็นชาย
 148. ☐ มีความเป็นผู้ใหญ่
 149. ☐ ชอบยอมผู้อื่น
 150. ☐ มีความเป็นระเบียบ
 151. ☐ นุ่มนวล
 152. ☐ ชุกชุน
 153. ☐ รู้จักประมาณตน
 154. ☐ ถ่อมตัว
 155. ☐ มีอารมณ์ขันมั่ว
 156. ☐ ชอบพูดถากถาง
 157. ☐ ทำทางเป็นธรรมชาติ
 158. ☐ ก่อนข้างขวยอาย
 159. ☐ เอะอะอีกทีก็
 160. ☐ มีจิตใจเอื้อเฟื้อ
 161. ☐ ไม่ค่อยมีคนอยากอยู่ใกล้
 162. ☐ ยึดมั่นในความคิดของตนเอง
 163. ☐ ก่อนข้างฉวยโอกาส
 164. ☐ มองโลกในแง่ดี
 165. ☐ รู้จักประมวลความคิด
 166. ☐ ไม่ชอบเอาอย่างใคร
 167. ☐ ชอบคบหาสมาคม
 168. ☐ พูดเปิดเผยตรงไปตรงมา
 169. ☐ มีความเพียรพยายาม
 170. ☐ มีความทรหด
 171. ☐ รักสงบ
 172. ☐ เป็นคนแปลกๆ
 173. ☐ มีความปากเพียร
 174. ☐ มีความบากบั่น
 175. ☐ ก่อนข้างมองโลกในแง่ร้าย
 176. ☐ รู้จักวางแผน
 177. ☐ มีชีวิตชีวา
 178. ☐ แสวงหาสิ่งที่ทำให้เพลิดเพลินใจ
 179. ☐ มีสติ
 180. ☐ เรียบร้อย
 181. ☐ เป็นนักปฏิบัติ
 182. ☐ น่าสรรเสริญ ชมเชย
 183. ☐ มีความพิถีพิถัน
 184. ☐ มืดมิด ไม่ค่อยเป็นกลาง
 185. ☐ คิดมาก ทำให้เป็นกังวล
 186. ☐ รักความก้าวหน้า
 187. ☐ เจ้าระเบียบ
 188. ☐ ไม่ค่อยลงรอยกับคนอื่น
 189. ☐ เป็นคนที่ไม่ใครจะเหมือนใคร
 190. ☐ เป็นคนที่ทำอะไรรวดเร็ว
 191. ☐ เงียบขรึม
 192. ☐ ไม่ค่อยเอาจริงเอาจัง
 193. ☐ รู้จักเหตุผล
 194. ☐ ไม่ค่อยฉลาด
 195. ☐ นิยมความจริง
 196. ☐ มีเหตุผล
 197. ☐ ต่อต้าน ขัดขืนอยู่เสมอ
 198. ☐ กล้าได้กล้าเสีย
 199. ☐ คำนึงถึงความรู้สึกผู้อื่น
 200. ☐ รู้สึกผ่อนคลาย
 201. ☐ น่าเชื่อถือ

202. ☐ ชุ่นเคื่องง่าย
 203. ☐ ถือตัว
 204. ☐ รู้จักคิดแก้ปัญหา
 205. ☐ มีความรับผิดชอบ
 206. ☐ ไม่ค่อยอยู่นิ่ง
 207. ☐ สงบเสถียร
 208. ☐ เข้มงวด
 209. ☐ เอาการเอางาน
 210. ☐ ก่อนข้างหยาบคาย
 211. ☐ พุดจาประชดประชัน
 212. ☐ ก่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง
 213. ☐ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 214. ☐ ควบคุมตนเองได้
 215. ☐ หักห้ามใจได้
 216. ☐ รู้สึกสงสารตนเอง
 217. ☐ มักจะลงโทษตนเองเสมอ
 218. ☐ แสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง
 219. ☐ ยึดตัวเองเป็นหลัก
 220. ☐ รับรู้ความรู้สึกได้เร็ว
 221. ☐ มีอารมณ์เหนือเหตุผล
 222. ☐ ไม่ชอบล้อเล่น
 223. ☐ เกร่งครัด
 224. ☐ เป็นที่น่าสนใจของเพศตรงข้าม
 225. ☐ มีความคิดไม่ค่อยลึกซึ้ง
 226. ☐ มีปัญหาเจ็บแสบ
 227. ☐ ไม่ค่อยรู้จักปฏิเสธ
 228. ☐ ก่อนข้างชอบอวด
 229. ☐ ทั่นคน
 230. ☐ ไม่ค่อยกล้าเข้าหน้าคน
 231. ☐ เป็นคนเงี้ยบๆ
 232. ☐ ไม่ชอบความหรูหรา
 233. ☐ มีความจริงใจ
 234. ☐ ชอบเปลือเรอ เลินเล่อ
 235. ☐ ก่อนข้างซำ อีตอาด
 236. ☐ ฉลาดแกมโกง
 237. ☐ ก่อนข้างใจแคบ
 238. ☐ หัวสูง
 239. ☐ เข้าสังคมได้ดี
 240. ☐ ใจอ่อน
 241. ☐ อ้างเหตุผลประกอบอย่างผิดๆ
 242. ☐ ก่อนข้างใช้เงินเปลือง
 243. ☐ ไม่ค่อยหนักแน่น
 244. ☐ คล่องแคล่ว
 245. ☐ มีความอดทน
 246. ☐ ทำตัวสม่ำเสมอ
 247. ☐ มีความหนักแน่น
 248. ☐ นำเกรงขาม
 249. ☐ เป็นคนตระหนี่
 250. ☐ ชอบทำเป็นทองไม่รู้ร้อน
 251. ☐ มั่นคง
 252. ☐ หัวรั้น
 253. ☐ วาง่าย
 254. ☐ ถูกชักชวนได้ง่าย
 255. ☐ อารมณ์ไม่ค่อยดีอยู่เรื่อยๆ
 256. ☐ เชื่อถือโชคกลาง
 257. ☐ ขี้สงสัย
 258. ☐ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น
 259. ☐ รู้จักผ่อนหนักให้เป็นเบา
 260. ☐ ไม่ค่อยรู้จักกาลเทศะ
 261. ☐ ซ่างพูด
 262. ☐ อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย
 263. ☐ ไม่ค่อยยืดหยุ่น
 264. ☐ ไม่ค่อยชอบการขอบคุณ
 265. ☐ ถี้ถั่ว
 266. ☐ มีน้ำใจ
 267. ☐ มัธยัสถ์
 268. ☐ ก่อนข้างขี้อาย
 269. ☐ มีความอดกลั้น
 270. ☐ ก่อนข้างขี้งอน
 271. ☐ แกร่ง
 272. ☐ ไวใจผู้อื่น
 273. ☐ ไม่ค่อยมีมารยา
 274. ☐ ไม่มีความทะเยอทะยาน
 275. ☐ ไม่อดดี
 276. ☐ ไม่ค่อยทำตามระเบียบ
 277. ☐ ฟุ้งพาอาศัยไม่ค่อยได้
 278. ☐ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
 279. ☐ ไม่โอวยาย
 280. ☐ ไม่ตื่นเต้นง่าย
 281. ☐ มีท่าทีไม่ค่อยเป็นมิตร
 282. ☐ ไม่ค่อยรู้จักยับยั้งอารมณ์
 283. ☐ ไม่ค่อยมีไหวพริบ
 284. ☐ ไม่ค่อยมีความกรุณา
 285. ☐ ไม่คำนึงถึงความเป็นจริง
 286. ☐ ไม่ค่อยมีธรรมะในใจ
 287. ☐ ไม่เห็นแก่ตัว
 288. ☐ ตัวเองไม่มีอะไรแน่นอน
 289. ☐ ก่อนข้างเจ้าคิดเจ้าแค้น
 290. ☐ มีความสามารถหลายด้าน
 291. ☐ ออบอุน นำเข้าใกล้
 292. ☐ มีความระมัดระวัง
 293. ☐ ไม่ค่อยแข็งแรง
 294. ☐ ก่อนข้างโอตครวญ
 295. ☐ มีคุณค่า
 296. ☐ มีความรอบรู้
 297. ☐ เก็บตัว
 298. ☐ ฉลาด
 299. ☐ มักจะกลุ้มใจอยู่เสมอ
 300. ☐ เป็นตัวตลก

ภาคผนวก ข
ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดบุคลิกภาพ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพรายด้าน	ค่าความเชื่อมั่น Alpha Coefficients		
	เพศชาย 17 คน	เพศหญิง 66 คน	รวม 83 คน
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	.8525	.8323	.8345
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	.7641	.7523	.7542
ความอดทน	.8600	.8005	.8123
ความเป็นระเบียบ	.8378	.7897	.7970
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	.7520	.7338	.7472
ความมีน้ำใจ	.7069	.8298	.8121
ไมตรีสัมพันธ์	.8553	.8734	.8699
การคบเพื่อนต่างเพศ	.5569	.6880	.6653
การแสดงออก	.6024	.6923	.6953
ความเป็นตัวของตัวเอง	.7246	.7456	.7393
ความก้าวร้าว	.3703	.7585	.7408
การเปลี่ยนแปลง	.5976	.5843	.5848
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	.6651	.6941	.6891
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	.4966	.6379	.6294
การเคารพผู้อื่น	.5943	.7824	.7620
การควบคุมตนเอง	.5571	.6242	.6196
ความเชื่อมั่นในตนเอง	.7974	.7842	.7857
การปรับตัว	.5906	.7478	.7251
ความคิดสร้างสรรค์	.7216	.6202	.6410
ความเป็นชาย	.8504	.7950	.8031
ความเป็นหญิง	.7207	.6761	.6755

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบวัดบุคลิกภาพ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบวัดบุคลิกภาพ

1. รองศาสตราจารย์เวณี กรีทอง
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร (อาจารย์พิเศษ)
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. อาจารย์ ดร.พาสนา จุลรัตน์
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ง
จดหมายที่ใช้ในการวิจัย

1. จดหมายขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ
2. จดหมายขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
3. จดหมายขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/ ๗๓ ๖๐

วันที่ ๗ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายโยธิน อ่ำฟัก นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "การศึกษานุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ รองศาสตราจารย์สมสร วังษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์เวณี กริทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร อาจารย์พาสนา จุลรัตน์ และ อาจารย์มณฑิรา จารูเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบการศึกษานุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบให้ นายโยธิน อ่ำฟัก และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/๔๕๔๔

วันที่ ๑๔ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขออนุมัติเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นายโยธิน อ่ำฟัก นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ รองศาสตราจารย์สมสรร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 วิชาเอกภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545 - มกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุมัติ ได้โปรดพิจารณาให้ นายโยธิน อ่ำฟัก ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัย

ขอเรียนว่า

เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการดำเนินงาน

ขอเรียนว่า คณะมนุษยศาสตร์ 50 คน (ระดับ 1-4)

ขอเรียนว่า ประธานกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนว่า

ขอเรียนว่า

ขอเรียนว่า

ขอเรียนว่า

17 ธันวาคม 2545

17 ธันวาคม 2545

ขอเรียนว่า

บันทึกข้อความ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เลขรับ 8605
วันที่ 18 ธ.ค. 2545
เวลา 15.10

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ทม 1012/45.30

วันที่ 12 ธันวาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายโยธิน อ่ำฟัก นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานุคลิกภาพนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" โดยมี ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และรองศาสตราจารย์สมสร วงษ์อยู่น้อย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545 - กุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเคราะห้ ได้โปรดพิจารณาให้ นายโยธิน อ่ำฟัก ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ผ่องพรรณ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
1. เพื่อไม่ลืมหูลืมตา
2. เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไป
3. เพื่อให้ทราบถึงความเป็นไป

คณบดี
18 ธ.ค. 45
18 ธ.ค. 45

อ.โยธิน
ส่วนงานทะเบียน

18 ธ.ค. 2545

ภาคผนวก จ

ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล

- ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามสาขาวิชา
ของนิสิต
- ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามชั้นปีของนิสิต

ตาราง 21 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามสาขาวิชาของ
นิสิตชาย

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความต้องการที่จะ ประสบความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	332.394	5	66.479	.490	.784
	ภายในกลุ่ม	15617.871	115	135.808		
	รวม	15950.264	120			
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	245.603	5	49.121	.574	.719
	ภายในกลุ่ม	9834.298	115	85.516		
	รวม	10079.901	120			
ความอดทน	ระหว่างกลุ่ม	888.911	5	177.782	1.244	.293
	ภายในกลุ่ม	16441.089	115	142.966		
	รวม	17330.000	120			
ความเป็นระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	466.817	5	93.363	.812	.544
	ภายในกลุ่ม	13225.183	115	115.002		
	รวม	13692.000	120			
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	241.311	5	48.262	.481	.790
	ภายในกลุ่ม	11547.796	115	100.416		
	รวม	11789.107	120			
ความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	436.068	5	87.214	1.160	.333
	ภายในกลุ่ม	8644.180	115	75.167		
	รวม	9080.248	120			
ไมตรีสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	507.233	5	101.447	1.279	.278
	ภายในกลุ่ม	9122.651	115	79.327		
	รวม	9629.884	120			
การคบเพื่อนต่างเพศ	ระหว่างกลุ่ม	427.455	5	85.491	.887	.492
	ภายในกลุ่ม	11086.991	115	96.409		
	รวม	11514.446	120			
การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	647.669	5	129.534	1.525	.187
	ภายในกลุ่ม	9767.851	115	84.938		
	รวม	10415.521	120			
ความเป็นตัวของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	1234.376	5	246.875	2.519	.033
	ภายในกลุ่ม	11270.979	115	98.009		
	รวม	12505.355	120			
ความก้าวร้าว	ระหว่างกลุ่ม	704.867	5	140.973	1.585	.170
	ภายในกลุ่ม	10231.463	115	88.969		
	รวม	10936.331	120			

ตาราง 21 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	1490.619	5	298.124	2.388	.042
	ภายในกลุ่ม	14359.381	115	124.864		
	รวม	15850.000	120			
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	184.714	5	36.943	.280	.923
	ภายในกลุ่ม	15149.848	115	131.738		
	รวม	15334.562	120			
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	ระหว่างกลุ่ม	422.658	5	84.532	1.123	.352
	ภายในกลุ่ม	8654.862	115	75.260		
	รวม	9077.521	120			
การเคารพผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	450.966	5	90.193	1.053	.390
	ภายในกลุ่ม	9848.175	115	85.636		
	รวม	10299.140	120			
การควบคุมตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	925.877	5	185.175	1.951	.091
	ภายในกลุ่ม	10916.023	115	94.922		
	รวม	11841.901	120			
ความเชื่อมั่นในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	464.258	5	92.852	.949	.452
	ภายในกลุ่ม	11247.527	115	97.805		
	รวม	11711.785	120			
การปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	444.960	5	88.992	1.014	.413
	ภายในกลุ่ม	10092.578	115	87.762		
	รวม	10537.537	120			
ความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	618.613	5	123.723	1.409	.226
	ภายในกลุ่ม	10096.196	115	87.793		
	รวม	10714.810	120			
ความเป็นชาย	ระหว่างกลุ่ม	581.366	5	116.273	1.526	.187
	ภายในกลุ่ม	8761.377	115	76.186		
	รวม	9342.744	120			
ความเป็นหญิง	ระหว่างกลุ่ม	622.272	5	124.454	1.696	.141
	ภายในกลุ่ม	8438.687	115	73.380		
	รวม	9060.959	120			

ตาราง 22 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามสาขาวิชาของ
นิสิตหญิง

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความต้องการที่จะ ประสบความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	528.939	5	105.788	.939	.456
	ภายในกลุ่ม	34032.239	302	112.690		
	รวม	34561.179	307			
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	892.889	5	178.578	2.039	.073
	ภายในกลุ่ม	26452.030	302	87.590		
	รวม	27344.919	307			
ความอดทน	ระหว่างกลุ่ม	378.890	5	75.778	.690	.631
	ภายในกลุ่ม	33144.902	302	109.751		
	รวม	33523.792	307			
ความเป็นระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	559.581	5	111.916	1.167	.325
	ภายในกลุ่ม	28965.988	302	95.914		
	รวม	29525.568	307			
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	127.617	5	25.523	.270	.929
	ภายในกลุ่ม	28566.188	302	94.590		
	รวม	28693.805	307			
ความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	378.882	5	75.776	.688	.633
	ภายในกลุ่ม	33248.339	302	110.094		
	รวม	33627.221	307			
ไมตรีสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	215.528	5	43.106	.557	.733
	ภายในกลุ่ม	23360.641	302	77.353		
	รวม	23576.169	307			
การคบเพื่อนต่างเพศ	ระหว่างกลุ่ม	1347.300	5	269.460	2.818	.017
	ภายในกลุ่ม	28872.947	302	95.606		
	รวม	30220.247	307			
การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	928.375	5	185.675	2.117	.063
	ภายในกลุ่ม	26491.168	302	87.719		
	รวม	27419.542	307			
ความเป็นตัวของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	371.526	5	74.305	.559	.732
	ภายในกลุ่ม	40152.535	302	132.955		
	รวม	40524.062	307			
ความก้าวร้าว	ระหว่างกลุ่ม	868.978	5	173.796	1.640	.149
	ภายในกลุ่ม	31996.590	302	105.949		
	รวม	32865.568	307			

ตาราง 22 (ต่อ)

บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	1728.798	5	345.760	3.230	.007
	ภายในกลุ่ม	32326.007	302	107.040		
	รวม	34054.805	307			
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	325.046	5	65.009	.620	.684
	ภายในกลุ่ม	31647.873	302	104.794		
	รวม	31972.919	307			
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	ระหว่างกลุ่ม	678.092	5	135.618	1.680	.139
	ภายในกลุ่ม	24381.154	302	80.732		
	รวม	25059.247	307			
การเคารพผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	691.298	5	138.260	1.292	.267
	ภายในกลุ่ม	32321.014	302	107.023		
	รวม	33012.312	307			
การควบคุมตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1096.434	5	219.287	1.923	.090
	ภายในกลุ่ม	34445.644	302	114.058		
	รวม	35542.078	307			
ความเชื่อมั่นในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	651.963	5	130.393	1.245	.288
	ภายในกลุ่ม	31633.751	302	104.748		
	รวม	32285.714	307			
การปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	246.964	5	49.393	.505	.772
	ภายในกลุ่ม	29522.828	302	97.758		
	รวม	29769.792	307			
ความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	400.834	5	80.167	.955	.446
	ภายในกลุ่ม	25349.280	302	83.938		
	รวม	25750.114	307			
ความเป็นชาย	ระหว่างกลุ่ม	1243.427	5	248.685	2.409	.037
	ภายในกลุ่ม	31172.819	302	103.221		
	รวม	32416.247	307			
ความเป็นหญิง	ระหว่างกลุ่ม	195.015	5	39.003	.451	.812
	ภายในกลุ่ม	26121.205	302	86.494		
	รวม	26316.221	307			

ตาราง 23 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามชั้นปีของนิสิตชาย

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	346.007	3	115.336	.865	.462
	ภายในกลุ่ม	15604.257	117	133.370		
	รวม	15950.264	120			
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	146.503	3	48.834	.575	.632
	ภายในกลุ่ม	9933.398	117	84.901		
	รวม	10079.901	120			
ความอดทน	ระหว่างกลุ่ม	756.401	3	252.134	1.780	.155
	ภายในกลุ่ม	16573.599	117	141.655		
	รวม	17330.000	120			
ความเป็นระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	554.523	3	184.841	1.646	.183
	ภายในกลุ่ม	13137.477	117	112.286		
	รวม	13692.000	120			
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	408.191	3	136.064	1.399	.247
	ภายในกลุ่ม	11380.916	117	97.273		
	รวม	11789.107	120			
ความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	421.266	3	140.422	1.897	.134
	ภายในกลุ่ม	8658.982	117	74.008		
	รวม	9080.248	120			
ไมตรีสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	351.771	3	117.257	1.479	.224
	ภายในกลุ่ม	9278.113	117	79.300		
	รวม	9629.884	120			
การคบเพื่อนต่างเพศ	ระหว่างกลุ่ม	127.563	3	42.521	.437	.727
	ภายในกลุ่ม	11386.883	117	97.324		
	รวม	11514.446	120			
การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	183.829	3	61.276	.701	.553
	ภายในกลุ่ม	10231.692	117	87.450		
	รวม	10415.521	120			
ความเป็นตัวของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	682.308	3	227.436	2.251	.086
	ภายในกลุ่ม	11823.048	117	101.052		
	รวม	12505.355	120			
ความก้าวร้าว	ระหว่างกลุ่ม	588.699	3	196.233	2.219	.090
	ภายในกลุ่ม	10347.632	117	88.441		
	รวม	10936.331	120			

ตาราง 23 (ต่อ)

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	326.271	3	108.757	.820	.486
	ภายในกลุ่ม	15523.729	117	132.681		
	รวม	15850.000	120			
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	437.326	3	145.775	1.145	.334
	ภายในกลุ่ม	14897.236	117	127.327		
	รวม	15334.562	120			
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	ระหว่างกลุ่ม	392.780	3	130.927	1.764	.158
	ภายในกลุ่ม	8684.741	117	74.229		
	รวม	9077.521	120			
การเคารพผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	361.397	3	120.466	1.418	.241
	ภายในกลุ่ม	9937.744	117	84.938		
	รวม	10299.140	120			
การควบคุมตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	824.184	3	274.728	2.917	.037
	ภายในกลุ่ม	11017.716	117	94.169		
	รวม	11841.901	120			
ความเชื่อมั่นในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	154.882	3	51.627	.523	.668
	ภายในกลุ่ม	11556.903	117	98.777		
	รวม	11711.785	120			
การปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	404.885	3	134.962	1.558	.203
	ภายในกลุ่ม	10132.653	117	86.604		
	รวม	10537.537	120			
ความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	116.493	3	38.831	.429	.733
	ภายในกลุ่ม	10598.317	117	90.584		
	รวม	10714.810	120			
ความเป็นชาย	ระหว่างกลุ่ม	179.161	3	59.720	.763	.517
	ภายในกลุ่ม	9163.583	117	78.321		
	รวม	9342.744	120			
ความเป็นหญิง	ระหว่างกลุ่ม	4.670	3	1.557	.020	.996
	ภายในกลุ่ม	9056.288	117	77.404		
	รวม	9060.959	120			

ตาราง 24 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย จำแนกตามชั้นปีของนิสิตหญิง

บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ	ระหว่างกลุ่ม	1582.343	3	527.448	4.862	.003
	ภายในกลุ่ม	32978.836	304	108.483		
	รวม	34561.179	307			
การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	421.516	3	140.505	1.586	.193
	ภายในกลุ่ม	26923.403	304	88.564		
	รวม	27344.919	307			
ความอดทน	ระหว่างกลุ่ม	1194.543	3	398.181	3.744	.011
	ภายในกลุ่ม	32329.249	304	106.346		
	รวม	33523.792	307			
ความเป็นระเบียบ	ระหว่างกลุ่ม	858.679	3	286.226	3.035	.029
	ภายในกลุ่ม	28666.890	304	94.299		
	รวม	29525.568	307			
การเข้าใจตนเองและผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	549.862	3	183.287	1.980	.117
	ภายในกลุ่ม	28143.943	304	92.579		
	รวม	28693.805	307			
ความมีน้ำใจ	ระหว่างกลุ่ม	360.737	3	120.246	1.099	.350
	ภายในกลุ่ม	33266.484	304	109.429		
	รวม	33627.221	307			
ไมตรีสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	482.558	3	160.853	2.117	.098
	ภายในกลุ่ม	23093.611	304	75.966		
	รวม	23576.169	307			
การคบเพื่อนต่างเพศ	ระหว่างกลุ่ม	551.072	3	183.691	1.882	.133
	ภายในกลุ่ม	29669.175	304	97.596		
	รวม	30220.247	307			
การแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	648.587	3	216.196	2.455	.063
	ภายในกลุ่ม	26770.955	304	88.062		
	รวม	27419.542	307			
ความเป็นตัวของตัวเอง	ระหว่างกลุ่ม	602.536	3	200.845	1.529	.207
	ภายในกลุ่ม	39921.525	304	131.321		
	รวม	40524.062	307			
ความก้าวร้าว	ระหว่างกลุ่ม	373.870	3	124.623	1.166	.323
	ภายในกลุ่ม	32491.698	304	106.881		
	รวม	32865.568	307			

ตาราง 24 (ต่อ)

บุคลิกภาพรายด้าน	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การเปลี่ยนแปลง	ระหว่างกลุ่ม	567.366	3	189.122	1.717	.164
	ภายในกลุ่ม	33487.439	304	110.156		
	รวม	34054.805	307			
การโน้มน้าวจิตใจผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	645.180	3	215.060	2.087	.102
	ภายในกลุ่ม	31327.739	304	103.052		
	รวม	31972.919	307			
ความอ่อนน้อม ถ่อมตน	ระหว่างกลุ่ม	106.928	3	35.643	.434	.729
	ภายในกลุ่ม	24952.319	304	82.080		
	รวม	25059.247	307			
การเคารพผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	370.680	3	123.560	1.151	.329
	ภายในกลุ่ม	32641.632	304	107.374		
	รวม	33012.312	307			
การควบคุมตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	1081.208	3	360.403	3.179	.024
	ภายในกลุ่ม	34460.870	304	113.358		
	รวม	35542.078	307			
ความเชื่อมั่นในตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	983.299	3	327.766	3.183	.024
	ภายในกลุ่ม	31302.415	304	102.968		
	รวม	32285.714	307			
การปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	703.159	3	234.386	2.451	.064
	ภายในกลุ่ม	29066.633	304	95.614		
	รวม	29769.792	307			
ความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	489.483	3	163.161	1.964	.119
	ภายในกลุ่ม	25260.631	304	83.094		
	รวม	25750.114	307			
ความเป็นชาย	ระหว่างกลุ่ม	215.042	3	71.681	.677	.567
	ภายในกลุ่ม	32201.205	304	105.925		
	รวม	32416.247	307			
ความเป็นหญิง	ระหว่างกลุ่ม	217.539	3	72.513	.845	.470
	ภายในกลุ่ม	26098.682	304	85.851		
	รวม	26316.221	307			

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นาย โยธิน อ่ำพัก
วัน เดือน ปีเกิด	12 ธันวาคม พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	112 ม.8 ถนนสุขสวัสดิ์ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพฯ 10140
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ช่างยนต์) โรงเรียนกุลสิริเทคโนโลยี
พ.ศ. 2540	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ช่างยนต์) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
พ.ศ. 2542	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ